CORNVCOPIAE IO. RAVISII TEXTOTRIS EPITOME.

*

Quæ res quibus orbis locis abundè proueniant, alphabetico ordine complectens.

APVD SEB. GRYPHIVM
LVGDVNI,
1551.

R. F.

Amphitryoniadem mouit Calydonius amnis
    Fortia pro molli prælia Marte gerens.
Non tulit Alcides inuictum tam malè uinci,
    Quàm bene uictori Deianira fuit.
Dum fugit in formas, tauriq́; in imagine pugnat,
    Et uictus mugit trux Achelous humi,
Iam simul & pulchram cum cornu perdit amicam:
    Nonnihil at laudis frons lacerata dedit.
Fudit opes uarias pleno bona copia cornu,
    Et sacrata suis pendet adusq; tholis.
Quam reparat Textor totum dum permeat orbem,
    Omnia perlustrans ut meliora ferat.
Hos texit flores solus quos nouit Apollo,
    Quosq́; suis hortis clara Minerua legit.
Victor Alexicacus domitor uirtute laborum
    Pandit Textori quò uia laudis eat.

AD DOCTISSIMVM VIRVM BLASIVM MADRONETVM RAVISII TEXTORIS EPIGRAMMA.

Vlla'ne librorum poterit ſatiare ſupellex,
Nulla tuam Blaſi bibliotheca ſitim?
Non adeò feruet, quem læſit aquatica dipſas,
Aut bibitis Hydrops inſaturatus aquis:
Vt tibi perpetuis ſtudijs furioſa cupido
Creſcit, & ad Muſas impetuoſus amor.
Si facis hoc, multo ut poßis diteſcere lucro,
Magnarumq́; tibi creſcat aceruus opum,
Deſine: te noſter poterit ſaturare libellus,
Sis licet immani Craſſus auaricia,
Omnia munifico dabit hæc tibi copia cornu,
Et Phrygio poteris ditior eſſe Mida.
Vis aurum & gemmas? Eſt gemmis diues & auro.
Vis ferrum & chalybem? ferrum habet, & chalybem.
Fingere uis ſtatuas? Bimaris dabit æra Corinthi.
Quæris habere roſas? floret ubique roſis.
Vis armenta? dabit Spartani armenta Galeſi.
Quæris mella? dabit quicquid Hymettus habet.
Vngere uis crines, uel corpus aromate? plena eſt.
Quæris aues? auibus plena & operta ſonat.
Quæris opes alias? Rhodium tibi proferet imbrem.
Vis ceraſos? ceraſis plurima ubique rubet.
Vis menſas? Mauri citrum tibi mittet Atlantis.

Pruna? dabit quicquid prisca Damascus alit.
Dat cedros Libani, dat quas parit Ida, cupressos,
Cynnama, quæ mittit diues odoris Arabs.
Lucrini conchas, Graiæ Sicyonis alutam,
Hic dabit Argos equos, India diues ebur.
Electrum Aethiopes, fruges Cerealis Eleusis,
Hybla fauos, flores Enna, uetusq; Samos.
Ostrum antiqua Tyros, lanas imbelle Tarentum,
Saßina lac, Memphis stamina, Sparta canes.
Ne tua maiores remorentur seria nugæ,
Hoc licet exiguo munere diues eris.
Non tot opes habuit Babylon, non prisca Corinthus,
Non tot sceptriferi poßidet arca Iouis.

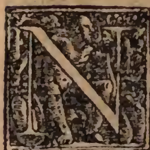
CORN

CORNVCOPIAE IO. RAVISII TEXTORIS

EPITOME.

*

PRAEFATIO.

ON uideo, unde ſequens opuſculum (quod à rerum multitudine CORNVCOPIAE appellare libuit) commodius, ac decenter magis auſpicari liceat, quàm ab Auro. Scribit Plinius, Senatum Romanum lõgo tempore exiguum habuiſſe aurũ: adeo, ut quũ à Gallis capta urbe pax emeretur, nõ plus quàm mille põdo dari potuerint. Homerus ſcribit, Viros olim crinibus aurum implicuiſſe: ut nunc frequens eſt, & peculiare Anglis, aureas catenas collo inuolutas oſtentare. Gallos cum auro pugnare ſolitos Torquatus eſt indicio. In Quintiorũ familia aurum nec fœminas quidem habere moris fuit. Romani, auxiliares externos torquibus aureis donauere, ciuicos non niſi argẽteis: Creuit paulatim omnium rerum luxuria, quum homines guſtato uoluptatis ſucco lapſi ſunt in ebrietatem. Nam Bruti tẽporibus, mulieres pedibus aurum geſtare cœperũt, nedum collo & digitis. Poppęa Neronis uxor ſoleas aureas ſuis equis feciſſe legitur. Antonius Triumuir corporis excrementa non niſi uaſis aureis excipiebat. Ferunt Agomencelum, Alexandri magni præfectum, aureis clauis crepidas ſuffixiſſe. Aureus nummus poſt annum LXII. percuſſus eſt, quàm argenteus. Spartacus interdixit caſtris ſuis, ne quis aurum haberet, aut argẽtum. In Tygris alueo oppidum eſt Babytace, cuius incolæ mortalium ſoli aurum in odio contrahunt. Eſſeni quoque (ut idem teſtatur libro V.) ab occidentali littore ſine ulla fœmina & ſine pecunia degunt. Quod utinam imitarentur noſtrates. Non tot inſidiis humana uita circumueniretur. Non eſſet tam frequens ueneno- rum uſus. Omnes maiore animi tranquillitate uiuerent, & profundiore dormirent ſomno. Ceſſarent, quæ inde enaſcuntur,

belli contagia. Neq; aliena prosperitas retorto limaretur oculo. Sed surdis cano. Si me rupero, quod iam inualuit malum nõ solum nõ abolebo, sed nec minuam quidẽ. Auro nihil igne deperit. Propterea tutum est ab incendiis, & rogis durante materia. Quinimo quo sæpius arsit, proficit ad bonitatẽ. Aurum ubi igne probatũ est, uocatur obrizum & purum. Si auro liquescenti gallinarum membra misceãtur, consumunt illud in se, ita hoc uenenum auri est, inquit Plinius. Verrius apud eũdem testis est, Tunica aurea triumphasse Tarquinium Priscum. Nunc ueniendum est ad institutum, dicendumq; de iis locis, in quibus plurimum auri quondam repertum est.

LOCA DIVERSIS REBVS ABVNDANTIA.

Auro, & Aurifodinis.

HIspaniam metallis omnibus, nedũ auro abũdare docet Plin. Metallis (inquit) plumbi, æris, argẽti, auri, tota ferme Hispania scatet. Et lib. 33. Vicena (inquit) milia põdo auri, ad hunc modũ annis singulis Asturiã, atq; Galleciam & Lusitaniã præstare quidã crediderũt, ita ut plurimũ Asturia gignat. Itẽ Strabo: Aurũ (inquit) argentum, æs, ferrum, nusquã terrarum, neq; tantũ, neq; tam probatum generari ad Tyberii usq; tempora compertum est.

Iberia pars est Hispaniæ, quæ intra Iberum fluuium continetur, quam aurifodinis claram esse præter quæ iam diximus, docet etiam carmen Papinii lib. 3. Syl. scribentis: Quicquid ab auriferis eiectat Iberia fossis.

Possidonius scribit M. Marcellum exegisse tributũ ex Celtiberia Hispaniæ parte ad talenta D C. Ex quo coniecturã facere est (inquit noster Budæus) Celtiberinã gentem numerosissimam fuisse, & pecunia abundantem. Eandem ob causam Catullus Celtiberiam uocat Cuniculosam: id est Cuniculis, seu fodinis refertam, ubi ait: Cuniculosæ Celtiberiæ fili.

Quis inficiabitur Tolosam Galliæ oppidum auri plurimum habuisse, quum Trogi testimonio, in eo reperta sint auri centum & decem milia pondo, argenti quinquies decies centena milia?

milia? Quæ ſumma quanti ſit æſtimanda, hinc licet obſeruare, quòd ſingula pōdo minoris centum aureis ſolatis æſtimari nequeant. Hoc autem oppidum quum Q. Cepio Cōſul diripuiſſet, quiſquis ex ea direptione aurū attigit, miſero cruciabiliq; exitu periit, inquit Gellius. Vnde natum Adagium, Aurum habere Toloſanum, in Calamitoſos.

Dalmatia regio eſt Illyrica, in qua aurū inuentum eſt principatu Neronis, tanta quidem copia, ut quinquagenas quotidie libras effunderet. Statius libro 1. Syll. Robora Dalmatico lucent ſatiata metallo.

Dardæ populi ſunt Indiæ, auro fertiliſsimi. Vt Sætæ populi argenti. Autor idem Plin. lib. 6. In eorum regione formicæ aurum ex cauernis egerunt, cuius raptores ſi corripiāt, lacerant.

Pangæus mons eſt Thraciæ, quem auri fertilem eſſe docet Herodotus in Polyhymnia. Hac iter (inquit de Xerxe loquens) præter eos montes à manu dextra relinquens montem Pangęū, magnum atq; excelſum, in quo aurea ſunt & argentea metalla. Plinius ſcribit, Auri metalla & conflaturam à Cadmo Phœnice in Pangæo monte reperta.

Capitalia, mons eſt Indiæ, auri itidem ferax. Plinius libro ſexto de Indo loquens: Narcæ, inquit, deinde quos claudit mōs altiſsimus Indicorum, Capitalia. Huius incolæ alio latere auri & argenti metalla effodiunt.

Italiam auri fertiſsimam fuiſſe contendit Virg. lib. 2. Georg. dicens: Hæc eadem argenti riuos, ęrisq; metalla Oſtendit uenis, atq; auro plurima fluxit.

Clitarchus apud Plinium teſtis eſt Aethiopici maris inſulas adeò fuiſſe opulentas, ut in earum una incolæ equos talentis auri permutarent.

Laureos eſt regio Atticæ, auri uenis frequens, Vnde natum adagium, Noctuæ Laureoticæ: de pecuniarum copia, quoniam numiſmatis Laureoticis Noctuarum figura inſculpebatur. Hoc debemus [illegible].

Plinius libro 33. cap. 3. ſcribit, Suanorum gentem auri copia uſqueadeò abundare, ut regnum ipſum uelleribus aureis, trabibusq; & columnis aureis & argenteis ubiq; ſcateat.

Dathus fuit Thaſiorum colonia, quæ quòd auri uenas habuerit, prouerbio ſequenti locum fecit, Dathus bonorum. De conferta rerum opulentia, inquit [illegible].

Thaſus inſula (cuius incolæ Thaſii dicuntur) aurea quon-

dam uocata est à copia auri, quod ibidem effodiebatur.

Inter loca auri feracia, nonnulli etiam fluuii numerantur, ut Tagus Hispaniæ, Padus Italiæ, Hebrus Thraciæ, Pactolus Asiæ, Ganges Indię. Autore Plin. lib. 33. cap. 4. Quibus adduntur Hermus, Iberus, Idaspes. De Gange, Pamphilus Saxus de laudibus Veronæ: Sic Benace tuos æquant pater optime pisces, Diuitis ut fuluas marmora Gangis opes. Benacus nomen est lacus. De Hermo, Martialis lib. 8. Non illi satis est turbato sordidus auro Hermus, & Hesperio qui sonat amne Tagus. Hinc opes Hermææ dicuntur à poëtis. De Tago, Claudianus lib. 1. in Ruffin. Non Tartessiacis illum satiaret arenis Tempestas pretiosa Tagi. Item Plin. libro 4. cap. 22. Tagus, inquit, auriferis arenis celebratur.

De Pactolo, Claudia. de Consulatu Porbi. Quantus per Lydia culta Despumat rutilas diues Pactolus arenas.

Iberus quoq; Hispaniæ fluuius auri ramenta quandoq; fertur habuisse. Vnde Claudianus de Consulatu Manlii Theodori: Lentus Arar, Rhodanusq; celer, & diues Iberus.

De Idaspe, Statius libro 8. Thebai. Ceu modo gemmiferum thyrso populatus Idaspem.

Hytanis, flumen est Carmaniæ, portuosum & auro fertile, inquit Plin. lib. 6. cap. 23.

Strabo ait Turditanorum, Hispaniæ populorum, gentem fuisse opulentissimam, ut quæ à Carthaginiensibus quondam inuenta sit præsepibus utens argenteis.

Astures populi sunt Hispaniæ, Calæcis proximi, aurifodinis quondam nobilitati. Syl Sed scelerum causas aperit deus improbus Astur Visceribus laceræ telluris mergitur imis, Et redit infelix effosso concolor auro.

Argento, & Argentifodinis.

Præter quæ iam diximus loca, sunt & alia uenis argenti memorabilia. Strabo ait, Alyzones populos esse iuxta Pharnaceam insulam, qui habent uenas argenti & ferri. Interpres Strabonis: Hinc & Alyzonas, Odiusq; & Epistrophus una longinqua ex Alyba ducunt, argenti ubi uena est.

Alyba regio est non procul M, sia, in qua Homerus ait esse argentifodinas.

Sætas Indiæ populos argento abundare docet Plin. libro 6. Fertilissimi (inquit) sunt auri Dardæ, Sætæ argenti. Sed omniũ in India propè non modò in hoc tractu potentiam claritatemq; uinc

uincunt Prasi, amplissima urbe, ditissimaq; Palibotra.

Chrysas, & Argyras, idem Plinius Indiæ populos, facit auro & argento fertiles. Quod etiam utriusq; dictionis etymologia comprehenditur.

Sardiniam argento fertilem esse, docet Architrenius illo carmine: India ebore, argento Sardinia, & Attica melle.

In Saxonia Salinæ sunt uberrimæ. Præterea argentifodinæ apud Gostardam oppidum, ab Othone primo inuentæ. Autor Volaterranus.

In Augustudunorum, seu Eduorum Diocœsi pagus est Cithriacum nomine, frequentibus argentifodinis clarus. Sunt & loca eidem agro uicina, itidem argenti uenis laudatissima, ut Mayerium, Calcimontium. Est & ibidem alius locus argenti feracissimus, Boquinium nomine.

Aere.

Politianus in Nutricia Amyclas uocat Aerisonas, quòd ære (ut coniicio) clarverint. Sic autem scribit: - Ceu maximus ille Aerisonas pedibus qui quondam inductus Amyclas.

Themese oppidum est Cypri, in quo præstantissima æris metalla fuisse, docet carmen illud Papinii lib. 1. Sylua. Et queis se totis Themese dedit hausta metallis.

Fuit & eiusdem nominis oppidum in Brutiis Italiæ, cõditum ab Ausoniis (Latinis Thempsa dicitur) cui hanc metallorum laudem adscribunt nonnulli.

Corinthus urbs Achaiæ, à Sisypho latrone condita, usqueadeò æris præstãtia nobilitata est, ut eo facta uasa in deliciis haberẽtur, auriq; & argẽti pretiũ transcenderẽt. Vnde Corinthiarius à Trãquillo in Cęsare Augusto, uocatur amator huiusmodi uasorũ immodicus. Ouid. lib. 6. Met. Orchomenosq; ferox, & nobilis ære Corinthus. Plinius ait celebritatẽ æris esse in Asia, fuisse quondam in Campania, nunc esse in Bergomatium agro.

Idem Plin. scribit in Caristo insula, marmoris optimi ferace, æs primum repertum fuisse.

In Dodona Molossorum ciuitate fuit oraculum, & officina æris præstantissimi: quod quum optimè resonaret, fecit locum prouerbio, Aere Dodonæo loquacior.

Armentis.

Galesum, fluuium Calabriæ, armentis abundare arguit Statius lib. 2. Syl. dicens: Et Lacedæmonii pecuaria culta Galesi.

Britanniæ (quæ nunc Anglia dicitur) terra est frugifera, pe-

Aluta.

Sicyon urbs fuit in Achaia nō procul Corintho,in qua teste Cic.calcei molles & muliebres fieri solebāt.Vnde Aluta Sicyonia dicitur.Bapt.Pius lib.4. Eleg.Aut sibi si modicos Sicyonia uinxet Aluta, Aethereos pellis aut heredosa pedes.Est autē Aluta corium,quo calcei fiunt. Hinc Alutarii dicuntur calceolarii.

Amomo.

Amomum herba est seu arbuscula odoris suauissimi,in Assyria frequens & Armenia.Vergil.Aeglo.4.-Assyrium uulgò nascetur Amomum. Amomum Armenium est optimum, deinde Medicum, postea Ponticum. Plinius. Nascitur (inquit)in Armeniæ parte,quæ uocatur Otenæ, & in Media, & in Ponto.

Arboribus.

In Fortunatis insulis arbores sunt tantę proceritatis,ut ad CXLIIII.pedes inolescant.Plinius lib.6.cap.23.

Sunt & in India arbores adeò proceræ, ut sagittis superari nequeant.Hæc facit ubertas soli,temperies cœli, aquarum abūdantia.Plin.lib.7.

Idem lib.5.ait,imas Atlantis radices densis altisq; repletas siluys,incognito genere arborū, quarū enodi nitore spectabilis sit proceritas.Frōdes cupresssis similes, tenuiq; lanugine opertę, quibus addita arte uestes Bombyci similes confici ualeant.

Cyrenaicus quoq; ager arboribus fertilis habetur, inquit idem Plinius lib.5.

In Hercynia sylua tanta est arborum multitudo, tanta roborum uastitas,ut idem Plin. lib. 16. dicat, colles occursantium inter se radicum attolli repercussu.

Caucasum montem arboribus abundare innuit Prop.lib.1. Et nemus omne satas intendat uertice syluas, Vrgetur quantis Caucasus arboribus.

Apibus.

Peruulgatum est ex lectione poëtarum, Hyblam Siciliæ, Hymettum Atticæ mōtes apibus & mellis optimi copia abūdare.De Hybla Ouidius: Quot lepores in Atho,quot apes pascuntur in Hybla.Martia.lib.7. Pascat & Hybla meas,pascat Hymettus apes.Eadem ratione Hymettus Florens Lucretio,Dulcis Iuuenali,& Val. Flacco,Olens Statio dicitur.

Apris.

Hoc argumento poëtæ Erymanthum Arcadiæ montem apris

apris abundare dicunt, quòd ibidem Hercules furiosum illum, & memorabilē aprum interfecerit. Vnde Stroza filius in uenatione: Amphitryoniades in monstrifero Erymantho Fulmineū sic presit aprum.

Auibus.

Scribit Plinius lib. 6. Fortunatas insulas, & cōpia pomorum, & auium omnis generis abundare. Vide cap. 32.

Peneus fluuius est Thessaliæ, undis lucidis amœnus, uiridanti riparum gramine, & canoro auium concentu.

Arcubus.

Omnes ferè populi Orientales arcu, & sagittis claruerunt, quibus annumerantur Scythæ, Getæ, Cretenses. De Armenia Lucanus lib. 8. Armeniosq; arcus, Scythicis intendite neruis.

De Ithyra urbe Parthiæ, in Tauro sita, Idem Luca. libr. 7. Tunc & Ithyræi, Mediq;, Arabesq; soluto Arcu turba minax, nusquam rexere sagittas.

De Cydone, urbe Cretæ, Horatius lib. 4. Carmi. Primus'ue Teucer tela Cydonio Direxit arcu. Item Vergilius in Buco. Ire libet, Partho torquere Cydonia cornu Spicula.

De Gortyna, urbe Cretæ, Ouidius lib. 7. Metamor. Nec Gortyniaco calamus leuis exit ab arcu.

Arenis.

Aethiopia scatet arenis, iuxta Marulli testimoniū dicētis: Nec te perusti minuit, aut feruor soli, Diuesq; arenarū Aethiops.

Hammanientes Cyrenaicæ regionis populi, undiq; arenis circundantur. Autore Plin. lib. 5. cap. 5.

Arundinibus.

Ouidius lib. 5. Fast. uocat Tybrim arundiferum, ab Arundinibus, ubi ait: Tybris arundiferum medio caput extulit alueo. Eadē ratione Catullus uocauit Gnydon arūdinosam: Quæq; Ancona, Gnydonq; arundinosam Colis.

Scribit Plin. lib. 7. in India esse arundines tantæ proceritatis, ut singula internodia alueo nauigabili ternos interdum homines ferāt. Idem, Arūdini (inquit) Indicæ arborea amplitudo: Nauigiorum etiam uicem præstant singula internodia. Circa Acesinem amnem maximæ nascuntur. Diodorus in tertio ostendit Indorum regis Staurabatis potentiam in nauigiis non paruam constitisse, quæ ad quatuor milia ex arūdinibus fluuio accommodanda aduersus Semiramidis uires confecit. Ferunt enim (inquit idem autor) flumina, locaq; palustria arundinum copiam

copiã, ita crassarũ habere, ut nequaquã eas homines ulnis amplecti queant. Et his naues optimæ fiunt, propter arũdinum robur.

Aulæis.

Babylonii primi omnium diuersos colores picturæ intexuerunt, unde & Plautus Babylonica uocat Peripetasmata. Et Iosephus Aulæum Babylonium. Martialis quoq; lib. 8. Nõ ego prætulerim Babylonica picta, superbè Texta, Semiramia quæ uariantur acu.

In Sarra Phœniciæ urbe (quæ alio nomine Tyros appellatur) claruit usus purpuræ, unde & Vergilius Sarranum uocat Ostrum lib. 2. Georgi. Vt gemma bibat, & Sarrano dormiat Ostro. Eadem ratione Iuuenalis Aulæa uocat Sarrana.

Claruit & Aulæis Pergamus urbs Asiæ, quæ eius loci rex Attalus reperisse dicitur. Vnde & Attalica dicuntur. Syllius lib. 14. Quæ radio celat Babylon, uel murice picto Læta Tyros, quæq; Attalicis uariata per artem Aulæis scribuntur acu, aut Memphitide tela. De his intellexit Horatius dicens, Attalicis conditionibus Nunquam dimoueas, ut trabe Cypria Myrtoum pauidus nauta secet mare.

Lucretius quoq; Aulæa commendat Britannica.

Augurio, & Aruspicio.

Apud Ethruscos augurii primum, & Aruspicii disciplina fertur claruisse, eiusq; inuentor extitisse Tages. Quam postea Romani ab eisdem susceperunt. Sido. in 3. Panegy. Quid rogo bisseno mihi uulture Thuscus aruspex Portendit? Vitru. lib. 1. de Architectura: Id autem Ethruscis aruspicibus disciplinarum scriptis ita est dedicatum.

Aceto.

Acetum in Aegypto ex Marcotico uino fiebat, tanta quidem præstantia, ut in maiore pretio, quàm ipsum uinum esset. Martialis: Amphora Niliaci non sit tibi uilis aceti, Esset quum uinum, uilior illa fuit. Eandem ob causam Codrus Vrceus lib. 2. Syl. acetum uocat Pharium, dicens: Hic salis, hic Pharii seruatur copia aceti.

Attagenis.

Attagena, seu Attagem, auis est inter raras quondam epulas habita, sed præcipui in Ionia saporis. Autore Plin. Vnde Mart. Inter sapores fertur alitum primus, Ionicarum gustus Attagenarum. Fuit autem hæc auis frequens in Ionia. Plinius: Attagẽ maximè Ionius celebratur, uocalis aliàs, captus uerò obmutescens,

quond

quondam existimatus inter raras aues. Horatius in Epodo: Nō Afra auis descendat in uentrem meum, Non Attagen Ionicus iucundior.

Aromate.

Abundat Persarum regio Aromate. Vnde Quintianus in Cleopoli: Persica Aromatibus, ualidis Germania fabris.

Absynthio.

Absynthium herba est amara, uim habens calidam & stypticam. Potum stomacho prodest ad dolores corporis. Laudatissimum nascitur in Ponto. Ouid. lib. 5. de Trist. Cana prius gelido desint absinthia Ponto.

Absinthus, urbs est Thraciæ, quæ nomen sumpsit à copia absynthii ibidem crescentis, quo oues pascuntur in regiōe Pontica felle carentes.

Nascitur quoq; absynthium laudatum in Macedonia, & Tauro monte.

Est & unum genus, quod Santonicum dicitur, à Galliæ ciuitate. De quo uidetur intellexisse Martial. Santonica medicata dedi mihi pocula uirga. Plinius ait laudatissimum reperiri in Thaposyri Aegypti.

Aspidibus.

Aspides serpētes sunt frequētes in Aegypto, hebetibus oculis, eisdemq; in temporibus fixis. Venenum habent, q̄o siquis percussus fuerit, nunquàm euadit, nisi uulnere altius rescisso. Earum imagine utebantur Aegyptii reges in suis Diadematibus. Vnde Val. Flaccus lib. 4. Argō. Iamq; Aspide cincta comas, & ouanti persona sistro. Lucanus libro 4. Pharias uocat Aspidas, id est Aegyptias, ubi ait: Aspidas ut Pharias cauda solertior hostis Ludit, & iratas incerta prouocat umbra.

Attilis piscibus.

Attili sunt pisces, qui inertia pinguescunt. Sunt autem frequentes in Pado, adeò ut ad mille quandoq; libras capti sint, qui nisi iugis boum extrahi potuerunt.

Anguillis.

Anguillæ pisces sunt admodū lubrici, & uolubiles, qui octonis uiuunt annis, durantq; sine aqua senis diebus Aquilone spirante. Capiuntur plurimæ in lacu Bænaco hyemato, & in tanta mirabili multitudine, ut in excipulis eius fluminis, ob hoc ipsum fabricatis, singulorum milium globi reperiantur.

Scribit Plinius Anguillas in Gange reperiri tam inusitata

magni

magnitudine, ut tricenos pedes impleant. Cuius teſtimonium confirmat Solinus.

Aelianus apud Volaterranum ſcribit, in Timauo optimas, ac præpingues capi. Alii palmam lacui Vulſinienſi tradunt.

Scribit Plutarchus in Timoleone in limoſis locis iuxta Syracuſas ingentem anguillarum multitudinem paſci, adeò ut piſcari uolentibus lata adſit præda.

Auratis piſcibus.

Aurati piſces ſunt, qui à Græcis Chryſophries appellantur. In maris refluxu frequentes ueniunt ad Actium Epyri oppidum, ibiq; in locis arenoſis ad ſubnaſcentium arborum radices & latebras occultantur, & à peritis facilè capiuntur. Horum piſcium uiuaria primus inſtituit Sergius Orata, nomen inde conſecutus.

Anthiis piſcibus.

Anthiæ ſunt piſces naſo adunco, teſtudineo corpore, qui pennas habent, quas auium more, & uolanti ſimiles pandunt. Reperiuntur autem in Mari rubro, lupi magnitudine. Sunt & frequentes prope Cheledonias inſulas Aſiæ.

Aſteriadibus.

Aſterias auis eſt docilis, humanæ uocis, & uerborum imitatrix, quam plurimam habet Aegyptus.

Aſpalacis animalibus.

Aſpalacus eſt animal, quod ſola Bœotiorum terra fert. Aqua translatum ſtatim perire dicunt. Frequens eſt tamen apud Orchomenios.

Alcibus.

Alces ſunt animalia, figura & pellibus capris ſimilia, uerum maiora aliquanto. Crura habent ſine nodis & articulis, quare arboribus ſtantes adhærent in ſomno. Reperiũtur in ſyluis Germanorum.

Alumine.

Alumen, dicitur terræ ſalſugo, à lumine: quòd lumen coloribus tingendis præſtet. Inuenitur nigrum, & album, liquidum, & ſpiſſum. Inuenitur in Aegypto, ac in Melo inſula, & Macedonia. Volaterranus ait fodi in Ethruria, in agro Maſſano & Volaterrano.

Acacia herba.

Acacia herba eſt, membris medens luxatis, quæ naſcitur in Aegypto, Cappadocia, & Ponto.

Aconito

Aconito.

Aconitum herba est, quæ (ut fabulantur poëtæ) ex Cerberi ſpuma uenenum contraxit efficaciſsimum, quo tempore Hercules monſtrum ab inferis ad ſuperos eduxit. Aliqui dictum putant ab Acone portu Heracleæ, qui prouentu malorum graminum uſq; adeò celebris fuit, ut noxiæ herbæ Aconita illic nominata ſint, licet alias deriuationes ponant plurimi. Volaterranus ait naſci in Italia.

Alypio herba.

Alypium herba eſt fruticoſa, & ſubruffa, flore nigro, quæ naſcitur in maritimis Africæ.

Aneſo herba.

Aneſum ſemen eſt Apio ſimile, uim habens calefactoriam. Frequens eſt in Syria.

Arinea fruge.

Arineam Volaterranus inter fruges enumerat, quam ait frequentem eſſe in Gallia & Italia.

Aloſis.

Aloſæ piſces ſunt oblongi, de genere Clupearum, qui alio nomine Chryſſæ dicuntur. Ferunt laudatiſsimas eſſe in Tyberi.

Aloë,

Aloë herba eſt ſucci amariſsimi. Vnde Iuuenalis: Plus aloës, quàm mellis habet. Naſcitur in India plurima. Eius quoque gummi uenit etiam ex Arabia & Aſia, ad conglutinanda uulnera utiliſsimum.

Aſphalto frutice.

Aſphaltus frutex eſt ſpinoſus, & odoratus, quo utuntur unguentarii, ad unguentorum ſuccum. Naſcitur apud Iſtrum, & Niſyrum in Syria, & Rhodo.

Agarico.

Agaricum frutex eſt itidem odoratus, frequens in Cilicia, & apud Sarmatas.

Achate gemma.

Achates gemma eſt uario colore, partim retinens Iaſpidis uireum, partim Sardi ſanguineum, partim Smaragdi fulgidum. Dedit autem nomen Achati fluuio Siciliæ, quòd frequens ibidem reperiatur.

Artificibus.

Plinius lib. 6. de Meroë loquens, Cæterum (inquit) quum

potiren

potirentur rerum Aethiopes, insula ea magnæ claritatis fuit. Tradunt armatorum cc.milia dare solitam, Artificum quatuor milia alere.

Alabastro.

Alabastrum genus marmoris perlucidi, quo antiquitus uasa fiebant unguẽtaria. Nascitur autem in India, circa Thebas Aegyptias, & Damascum Syriæ. Habebat & Sparta uiride cunctis hilarius. Dicimus & Alabaster. Cicero lib.2. Quæst. Acad. Quibus etiam Alabaster plenus unguẽti putere uidetur. Item Alabastrites. Plin. lib.36. Hunc aliqui lapidem Alabastritẽ uocant, quẽ cauant ad uasa unguentaria. De Alabastro Martial. lib.11. Quod Cosmi redolent Alabastra fociq; deorum.

Auripigmento.

Auripigmentũ foditur in Syria ad usum pictorum, in summa tellure, auri colore, sed fragili, lapidum specularium modo. Autor Plinius lib.33.cap.4.

Aliis rebus.

Amaranthum Plinius lib.17. ait laudatissimum nasci in India, & in Syria.

Arctionem herbam reperiri in Creta,

Amphitanem geminam in India.

Acerem arborem in Istria.

Abietem in Vogeso monte, Corsica, Bithynia, Ponto, Macedonia. Sunt & Abietes in Cypro cxxx. pedum longitudinis: Crassitudinis uerò ad trium hominum complexum. Germaniæ prædones singulis abietibus cauatis nauigant, quarum quædam xxx. homines ferunt.

Alica species est panis, quam ex Piceno probat Plin.

Ambrotonum herbæ genus, laudatissimum habet Sicilia, deinde Gallia.

Amaracum Cyprus. Accipitres Massilia.

Assarum unguentum, Pontus, & Phrygia.

Buxis.

Cytorum Paphlagoniæ, Olympum Macedoniæ, Pyrenæos item & Corsicam Buxis abundare docet Plin. lib.6.cap.17. Buxus, inquit, plurima Pyrenæis, ac Cytoro montibus, ac Berecynthio tractu. Crassissima in Corsica florem nõ ferendo. Hæc in Olympo Macedoniæ gracilior, sed breuis. De Cytoro, Vergil.lib.2.Georg. Et iuuat undantem Buxo spectare Cytorum. Propterea pecten (quo discernuntur, & comuntur

capilli) proprio Epitheto appellatur Cytoriacus, quòd Buxo fiat, quam in Cytoro frequentem esse diximus. Ouid. lib. 4. Metam. Sæpe Cytoriaco diducit pectine crines.

Aspagones populi sunt in India, quos Pli. lib. 6. cap. 2. scribit Vitis, Lauri, Buxi, & pomorum omnium esse fertiles.

Baccis fructibus.

Bacca dicitur fructus Lauri, Oliuæ, Myrti, & aliarum eiusmodi arborum, quo Sicyonem urbem Achaiæ abundare docet Ouidius lib. 4. de Ponto, dicens: Africa quot segetes, quot Tmolia terra racemos, quot Sicyon baccas, quot parit Hybla fauos. Verg. li. 2. Georg. Venit hyems, teritur Sicyonia bacca trapetis,

Idume urbs Syriæ, Baccis, & Arboribus baccas ferentibus, abundat. Pontanus de hortis Hisperidum: Quæq; & Idumæas mittunt palmaria baccas.

Arimpæi populi sunt ultra Riphæos montes, apud quos tanta est baccarum copia, ut illis etiam uiuant.

Baccis gemmis.

Est & Bacca nomen Gemmæ, frequẽtis apud Gangem Indiæ fluuium. Pontanus in Lepidina: Dona ferunt auro grauida, & Gangetide bacca.

Bombyce.

Bombyx dici potest subtilissima tela, quam eiusdem nominis uermes in India conficiunt Aranearum more. Reperitur autem apud Orontem fluuium laudatissima. Salmonius: Alter Orõtæa radiat ceruice decorus, Alterius rosea frõte coruscat Onyx. Bap. Pius lib. 3. Elegi. usus est in masculino genere dicens: Protegit obscurus radiantia tempora Bombyx. In hoc Propertium imitatus.

Plinius laudat Bombycem Assyriam, qua uiri fœminis cesserunt, quum uiros etiam non puderet, has uestes induere propter onera æstiua. In tantũ (inquit ille) à lorica gestanda discesserunt mores, ut oneri sint uestes.

Arabia (quam ab omnium deliciarum ubertate felicem uocamus) Bombyce quoque abundat. Propertius lib. 2. Nec si quæ Arabia lucet Bombyce puella. Hinc Bombycinæ uocantur uestes illæ mollissimæ. Iuuenalis: Cuius Delicias & panniculus Bombycinus urit.

Beluis.

Horatius lib. 4. Carmi. uocat mare Beluosum à beluarũ (quibus abundat) multitudine, ubi ait: Te Beluosus, qui remotis obstrepit

ſtrepit Oceanus Britannis.

Dyardenes fluuius(inquit Curtius lib.7.de geſtis Alexã.) minus celeber auditu, quia per ultima Indiæ currit. Cæterum non Crocodilos modo, ut Nilus,ſed etiã Delphines, ignotasq; aliis gentibus beluas alit.

Bobus.

Celaduſam Plin.lib.3.cap.26.facit inſulam Meſię intra Surium,bobus & capris laudatam.

Taurominium mons eſt Siciliæ, bobus plurimis abũdãs, qui propterea Taurominitani dicuntur,ut Carybdis Taurominitana.

Aelianus apud Volaterranum ſcribit,boues eſſe in Phœnicia tanta magnitudine, ut à ſtantibus mulgeantur. idem ait apud mare rubrum boues cornibus flexibilibus eſſe:apud Myſos ſine cornibus naſci:in India curſu cum equis contendere publico ſpectaculo. In Libya boues eſſe agreſtes, equis non inferiores curſu. Apud Crathera, item Clitumnum Vmbriæ fluuiũ armenta ex nigris alba fieri. In Euboia omnes ferè boues albos naſci.Tauros Aethiopũ agreſtes cornua auriũ mõ mouere.

Campania albos & exiles gignit. Vmbria uaſtos.Ethruria albos & ad opa fortes. Apœnin⁹ uegetos,ac labori aptiſsimos.

Balſamo.

Balſamum arbuſcula eſt aromatica, cuius lignum Xylobalſamum, ſuccus Opobalſamum dicitur.Plin.lib.12.Omnibus,inquit,odoribus pręfertur Balſamum uni terrarum Iudææ cõceſſum.Producitur & in ualle Syriæ, arbore mali Punici magnitudine,ramis multis,folio rutæ ſimili,candido tamen & perpetuò uirente:Fructu ſimili Terebintho.

Bitumine.

Is,urbs eſt diſtãs à Babylone itinere octo dierum, apud quã fluuius eſt eiuſdem nominis, ex quo Bitumen toti Babyloni quondam ſubminiſtrabatur.

De Aſphaltite Syriæ lacu Pli.li.27. Quin & bituminũ(inquit)ſequax alioq,& lẽta natura,in lacu Iudææ, qui uocatur Aſphaltites,certo tẽpore anni ſupernatãs, nequit ſibi auelli, ad omnẽ cõtractũ adhærẽs,præterquàm filo,quod tale uirus infecerit.Itẽ li.2.Nihil,inqt,in Aſphaltite Iudææ(qui bitumẽ gignit) mergi poteſt.Et lib.5.Aſphaltites nihil præter bitumen gignit.

Ammianus Marcellinus lib.22.Citra omnes(inquit)propinqua eſt nobilis Aſſyria.Nũc oĩs appellatur Syria, ubi inter bae-

carum uulgariumq; abundantiã frugum, Bitumen naſcitur prope lacum Soſingitem, cuius alueo Tygris uoratus fluensq; ſubterraneus percurſis ſpatiis longis emergit.

Inter cætera laudatur Bitumen illud, quo Semiramis coctiles Babylonis muros cõſtruxit. Vnde Ouid. lib. 4. Meta. Vbi dicitur altam Coctilibus muris cinxiſſe Semiramis urbem.

Nympheus mons eſt ardens, cuius crater Bitumen egerit omni bitumine dilutius.

Beryllis.

Beryllus lapillus eſt pallidus & tranſparens, Smaragdo ſimilis, qui ſemper ſexangula figura, artificum opera politur, quoniam hebeſcit, niſi color repercuſſu angulorum excitetur. Vnde Iuuenalis Saty. 5. Berillos inæquales uocat, ubi ait: - Ipſe capaces Heliadũ cruſtas, & inæquales Beryllos Virro tenet Phialas. Beryllos India gignit, rarò alibi repertos, præterquàm in Phœnicia, ubi etiam adinueniuntur.

Byſſo.

Byſſus dicitur genus lini ſubtiliſsimi, quo pretioſiſsimę fiunt ueſtes, quæ Byſsinæ appellantur. Byſſus in Iudæa præcipuus naſcitur, teſte Ioſepho. Secundus in Elide Græcię ciuitate, colore inferior Iudaico, ſed tenuitate præſtantior.

Bulbis.

Bulbus à Romanis dicitur Alliũ agreſte: alii Allium marinum uocãt. Caulem & folia habet Lilio ſimilia. Venerẽ excitare fertur. Martia. in Diſt. Quum ſit anus cõiunx, & ſint tibi mortua membra, Non aliter Bulbis quàm ſatur eſſe potes. Nec aliã ob cauſam bulbos ſalaces uocat lib. 3. dicens: Sed nihil erucæ faciunt, bulbiq; ſalaces. Columel. lib. 11. Quæq; uiros acuunt, armantq; puellas, Iam Megaris ueniant genitalia ſemina bulbi.

Bulbi Megarenſes præcipuam obtinent palmã, quos propterea Cato Megaricos uocat, & multum celebrat, teſte Plinio lib. 19. cap. 5.

Idem Plinius ibidem ait Bulbos ſponte naſci, & copioſiſsime in Balearibus, Ebuſo'q; inſulis, ac per Hiſpanias. Poſt hos in Africa nati maximè laudantur. Sed & in Præneſtinis cãpis ſponte naſcũtur, ac ſine modo, in Remorũ aruis.

Balænis.

Balænas alit Indicum mare quintuplo Elephantis magnitudinem excedentes. Plinius lib. 9. cap. 3. ait quaſdam reperiri quaternûm iugerum.

Balano.

Balano.

Balanus arbuſcula eſt,ſeu herba unguẽtaria & aromatica,frequens in Troglodytis,Thebaide & Arabia.

Biſontibus.

Biſon animal eſt deforme iubarũ prolixitate,& reliquo corpore.De quo Mart.lib.1.Illi ceſsit atrox Bubalus atq; Biſon.Et alibi:Turpes eſſeda quod trahunt Biſontes. Hoc animal gignit Scythia & Germania,quæ tamen fructuum inopia pauciſſimis abundat animalibus.

Bubalis.

Bubalus animal eſt ceruicem habens uitulo ſimilem, unde & nomen ſumpſit.Reperitur autem in Africa.

Bonaſis.

Bonaſus animal eſt iuba equina, cætera tauro ſimilis. Cornibus inter ſe adeò reflexis, ut pugnæ ſint inutilia. Gignitur hoc animal in Pæonia,& monte Meſapo.Volaterranus ait Bonaſorum uenationem hodie cerni in Luſitania.

Habet Buccardiam gemmam Babylon.

Buteones aues, Baleares inſulæ.

Bedellium arborem Scanthrum mons Scythiæ.

Croco.

COrycus oppidum eſt Ciliciæ, ubi Crocus naſcitur rara bonitate & felicitate,qui propterea Corycius uocatur.Horatius lib.2. Sermo.Corycioq; croco ſparſum ſtetit.Plin. lib.21. Prima nobilitas inquit,Cilicio croco, & ibi in Coryco monte: deinde Lycio, monte Olympo : mox Centuripino Siciliæ:aliqui Phlegræo ſecundum locum dedere.Verg.in Battarum: -Et hic Cilicio Crocus editus aruo.Luca.lib.9.Vtq; ſolet pariter totis ſe effundere ſignis Corycii preſſura Croci.Martialis lib.11.Vltima Corycio quæ cadit aura Croco.

In Tmolo quoq; monte Ciciliæ,uel(ut aliis placet) Lydiæ, Croci & quidem optimi copia eſſe memoratur.Verg.li.1.Geor. Nonne uides , Croceos ut Tmolus odores , India mittit ebur, molles ſua tura Sabæi? De hoc intellexit Lucret. lib. 2. dicens: Et quum ſcena croco Cilici perfuſa recens eſt.

Habet & Sicilia Crocum præſtãtiſsimum,licet Corycio fortaſſe uiliorem:unde Statius lib.2. Syll.Et tenues Arabum reſpirant gramine ſyluæ,Sicaniiſq; crocis.

Canibus.

Canaria una est earum insularum, quas fortunatas, à rerum copia, uocamus. Hæc à multitudine canum ingentis magnitudinis nomen sumpsit. Autore Plin. lib. 6.

Amyclis (quæ ciuitas est Laconiæ) canes optimi fuisse dicuntur. Vergilius lib. 3. Georgic. Armaq́;, Amyclæumq́; canem, Cressamq́; pharetram.

Molossia quoq́;, & Epirus partes sunt Laconiæ, optimis canibus abundantes. Vergil. in Cul. Illum Scylla rapax canibus succincta Molossis. Item Horat. lib. 2. Serm. Simul domus alta Molossis Personuit canibus. De Epyroticis Varro libro 2. de re Rust. cap. 9. Itaq́; à regionibus (inquit) appellãtur Lacones, Epyrotici, Salamantini. Tanta fuit huius loci canũ bonitas, ut apud suos sepulcra meruerint. Vnde Stroza fil. Suos de more Molossa uetusto Condit terra canes, cineres nec lædit opertos.

Celebrãtur & canes Vmbriæ, quæ est pars Italiæ. Syllius lib. 3. Ceu pernix quum densa uagis latratibus implet Venator dumeta Lacon, aut erigit Vmber Nare sagax è calle feras.

Seneca in Hippolyto commendat Spartanos, ubi ait: At Spartanos (genus est audax Auidumq́; feræ) Nodo cautus propiore liga.

In Melita insula (quæ est inter Corcyram & Illyricum sita) canes sunt admodum parui, qui habentur in deliciis, adeò ut mulieres maiorem illis, quàm maritis habeant honorem. Hinc adagium, Canis Melitæus, quum quis ad uoluptatem nutritur, non utilitatem. Plinius in fine tertii: Inter Corcyram (inquit) & Illyricum Melita: unde catulos Melitæos appellari Callimachus Autor est.

Creta.

Creta dicitur tenax quædam terra, qua fullones in abluendis maculis uti consueuerunt. Omniũ præstantissima fuit in Creta insula, à qua nomen traxit. Hac etiam abundat Cymolus insula, quæ propterea Cymolia dicitur. Cuius duo esse genera scribit Plinius lib. 36. cap. 16. Candidum scilicet, & ad purpurissum inclinans.

Creta quandoq́; utuntur Figuli: unde Varro lib. 3. de re Rust. Figlinam uocat. At quod extat ulcus (inquit) figlina illiniunt creta. Figularem Colu. lib. 7. & Cymoliam. Creta Cymolia ex aceto linas, inquit. Item: Solet etiam ipsum animal uiuum creta figulari circundari.

Crocodilis.

Crocodilus animal est quadrupes, ex ouo in miram excrescēs magnitudinē, ut qui duos & uiginti cubitos impleat. Quatuor menses hyemales non comedit, Lingua caret, uiuit in terra, & in aqua. Crocodilis autem abundat in primis Nilus. Vnde Plin. libro 8. Crocodilum (inquit) habet Nilus, quadrupes malum, & terra pariter, ac flumine infestum. Mart. lib. 3. Cui comparata rictibus tuis ora, Niliacus habeat Crocodilus angusta.

Ombitæ populi in Aegypto hoc animal odorāt, eiq; sacros dies faciunt, ac lætantur liberos suos ab eo deuorari.

Habet Indus fluuius Crocodilos. Vnde Herodotus, Is, inquit, cupidus cognoscendi, ubinam Indus, qui secundus omniū fluminum Crocodilos præstat, mare influat. Plinius lib. v. cap. 1. ait: Mauritaniæ flumen Bambotum Crocodilis, & Hippopotamis refertum. Idem quoq; testis est in flumine (cui Darat nomen) Crocodilos gigni.

Cannabe.

Cannabis herba est, qua fiunt funes, qui propterea Cannabini dicuntur Columellæ. Hac abundat Scythia, unde Herodotus: Nascitur (inquit) apud Scythas cannabis Lino simillima, præterquàm crassitudine, & magnitudine.. Plin. lib. 16. ait Canabem agri Sabini, æquare arborum altitudinem.

Capris.

Capraria insula (quam Græci Aegilon dixere, Autore Plinio) à multitudine caprarum nomen indepta est.

Iuxta Cinyphem fluuium, Capras esse inusitatæ magnitudinis docet Plin. Vnde etiam Pontanus: Iure cui Marsi inuideāt, & ipsi Cinyphes hirci.

Capras optimi lactis feraces habent Fortunatæ insulæ. Vnde Horat. Illic iniussæ ueniunt ad mulctra capellæ, Refertq; tenta grex amicus ubera.

Callisthenes apud Volat. testis est capras esse in parte Africæ, uillis tonsilibus, ex quibus nautæ rudentes conficiant.

Capræ Syriæ magnam uim lactis egerunt: unde natum Adagium, Capra Syria. de eo, qui multam affert utilitatem.

In regione Caspia nascuntur Capræ equi magnitudine, sine cornibus, colore albo, quæ longo uillo, ac mollitie lanis certant Milesiis, Vnde sacerdotes, & Caspiorum ditissimi uestes conficiunt. Nymphodorus apud Volaterranū testis est in Sardinia tantam esse caprarum multitudinem, ut earum pellibus

pro uestimentis utantur incolæ, conuersis introrsum hyeme uillis, æstate uerò auersis.

Corylis.

Corylis (quæ sunt arbores nuciferæ) abundat urbs Campaniæ Auella nomine, unde nuces Auellanæ dicuntur, quæ & Ponticæ. Cato de re Rust. Nuces caluas auellanas, Prænestinas, & Græcas.

Cupressis, & Cyparissis.

In Ida monte Phrygiæ multas esse Cupressos docet Plinius libro 15. cap. 34. Idem ait Cupressos in Creta optimè nasci. Mantuanus in Epigram. Ida funebrem peperit Cupressum.

Cyllene mons Arcadiæ eadem ratione Cupressifera uocatur ab Ouid. lib. 5. Fastorum ubi ait: Hæc enixa iugo Cupressiferæ Cyllenes.

Habet & Cupressos Erymanthus mons Arcadiæ. Ouid. in Epistola Deien. Tegæus aper Cupressifero Erymantho Incubat.

De Lycæo monte itidem Arcadiæ, Sidonius: Quantum non Cyparissifer Lycæus, Quantum non nemorosa tollit Ossa.

Cyparissus ciuitas est in Parnaso iuxta Delphos, quæ ab eius arboris frequentia meruit nomen. Homerus apud Volat.

Cypero arbore abundat Ascalon urbs Iudææ, & Canopus hostium Nili, seu urbs Aegypti. Nascuntur etiam Cupressi in Co insula, autore Plinio.

Costo.

Costus in fœmineo, seu Costum in neutro genere, arbuscula est quædam aromatica. Reperitur & in Masculeo. Excellit autem Arabicus, albus existens & leui pondere, probi odoris. Secundam laudem habet Indicus, qui leuis est. Tertiam Syriacus, colore Buxeus, odore graui. Lucanus lib. 9. Et Tamarix non læta comis, Eoaq; Costus. Laudatur & Persicus, unde Horatius li. 3. Nec Phalernæ uites, Achæmeniumq; Costum. Plinius libro 12. cap. 12. ait optimum Costum reperiri in Patale Indorum insula.

Caseis.

Lunæ urbis Hetruriæ Caseos commendat Mart. in Apopho. dicens: Caseus Hetruscæ signatus imagine Lunę, Præstabit pueris prandia mille tuis.

Apud Vestinos Italiæ populos, casei quoq; fiebant laudatissimi, autore Plinio: & tanto quidem pretio, ut carnium loco haberi

beri possent. Martialis: Si sine fruge uoles ientacula sumere frugi, Hæc tibi Vestino de grege massa uenit.

In Trebula agri Reatini oppido casei itidem fiebant optimi. De quibus Martialis: Trebula nos genuit, commendat gratia duplex, Siue leui flamma, siue domamur aqua.

Culicibus.

Ammianus lib. 18. At ubi (inquit) Solis radiis exarserit tempus in regionibus, æstu ambusti, uapore syderis, & magnitudine culicum agitantur, quorum agminibus per eas terras referta sunt omnia. De Mesopotamia.

Cynnamis.

Cynnamum arbuscula est aromatica, odore pręstans, & ad unguenta mirè efficax. Frequēs est autem in Panchaia. Ouidius lib. 10. Metam. Sit diues Amomo, Cynnamaq;, Costumq; suam, sudataq; ligno Tura ferat, floresq; alios Panchaia tellus.

Abundat & Arabia Cynnamo: unde Propertius libro 3. Et Tyrus Ostrinos præbet Cadmæa colores, Cynnamon & multi pastor odoris Arabs.

Pangæus Thraciæ itidem. Claud. de nupt. Honorii & Mariæ: Hic Casiæ matura seges, Pangæaq; surgunt Cynnama.

Calamis.

Calami apti chartis ex Aegypto mittebantur, qui cognationem quandam cum papyro habebant. Sed Gnydii ex Creta præstantiores sunt, autore Plinio, quamuis hoc Gnydo insulæ Veneri sacræ nonnulli tribuant. Nascebantur item ad eundem usum in Asia ad Anethecum lacum. De Aegyptiis Martialis: Dat chartis habiles calamos Memphitica tellus.

Nigri Aethiopum fluuio, eadem natura, quæ Nilo: calamum & papyrum & easdem gignit animantes, iisdemq; temporibus augescit. Autor Plinius lib. 5. cap. 8. Calami Aromatici nascūtur in India. Commēdantur qui sunt fuluo colore, ualde geniculati, & uiscosi. Plinius ait, ibidem reperiri calamos arboreæ amplitudinis. Idem autor ait nullum esse calamum sagittis aptiorem, quàm qui nascitur in Rheno Bononiensi fluuio, cui plurima inest medulla.

Commendantur & Cretici, & qui circa Acesinem fluuium maximè nascuntur. Vide Plinium ipsum lib. 16. cap. 17.

Cera.

Hymettus mons Atticæ, & Hybla Siciliæ propter apum ibidem mellificantium multitudinem cera abundant. Ouidius

lib.10.Metā. -Vt Hymettia sole Cera remollescit,tractataq; pollice,multas Flectitur in facies. Politianus in Ambra. Gaudebat calamos Hyblæis iungere ceris.

Pontanus in Eridano commendat Ceram Mantuanam, ubi ait:Electro felix,felix Mantoide Cera Eridanus.

Columbis.

Chaoniam partem Epyri, & Dodonam Chaoniæ syluā, columbis abundare sequentia docent testimonia.Ouid. lib.2.de Arte.Quasq; colat turres,Chaonis ales habet.

Vsus columbarum apud Syrios olim fuit prohibitus. Ideo illis in locis tanta fuit earum copia, ut accedentium mercatorū ora peruolarent.Tibullus lib.1. Quid referam, ut uolucres crebras intacta per urbes,Alba Palæstino sancta columba Syro.

Tanta est apud Pæonios & Illyricos columbarum multitudo,ut contra eas ordine militari in bellum exeant,quemadmodum Magnesii,& Ephesii contra locustas.

Conchis & Conchyliis.

Lucrinus Campaniæ lacus delicatissimas habuit conchas. Martialis lib.5. Concha Lucrini delicatior stagni. Horatius in Epodo:Non me Lucrina iuuerint Conchylia.

Bibaga Indiæ est insula,quā Plin.lib.6.ait Ostreis & Conchyliis esse refertissimam.

Est & in rubro mari Concharum multitudo: Vnde Polit. in Ambra.Donat Erithræis hæc plena monilia Conchis.

Cochleis.

Cochlea dicitur testa Limacis, seu limax ipsa. Cochleas alit Mare rubrum maximas & rubentes. Illyricis magnitudo præcipua Africanis fœcunditas:Balearicæ nascuntur in speluncis.Laudatæ etiam in insulis Caprearum.

Cedris.

Libanus mons Phœniciæ Cedris abundat. Sedulius lib. 4. Mirab.diui.Semper habens frondes,& tanquàm Libana Cedrus Multiplicandus adest.

In Aegypto & Syria reges inopia abietis,Cedro ad Classes feruntur usi. Autor Plinius lib.16.

Cygnis.

Cayster fluuius est Lydiæ, Sardibus proximus, abundans Cygnis.Ouid. lib.5.Trist. Vtq; iacēs ripa deflere Caystrius ales, Dicitur ore suam deficiente necem.

Volaterranus in Geographia,ubi mores Britannorum describit,

bit, ait, Cygnos, ad Tamesis ripam non minus quatuor milibus continuò nutriunt.

Chalybe.

Norici incolæ sunt Alpium, apud quos, autore Plinio, laudabiles sunt Ferri & Chalybis fodinæ. Hinc Horatius ensem Noricum appellat, ut Bap. Pius Chalybem lib. 4. Elegi. Noricus aut tenero stat tibi corde Chalybs.

Cerastis.

Cerastis serpentibus quadrigemina preferentibus cornua Libyam abundare, docet Lucanus lib. 6. dicens: Aut uiuentis adhuc Libycæ membrana Cerastæ.

Chelydris.

Chelydrus serpens est, qui per terram se cõuoluit, moraturq; tam in aquis, quàm in terra. Frequens est autem in Calabria: unde Vergil. libr. 3. Georg. Est etiam ille malus Calabris in saltibus anguis, Spuma conuoluens sublato pectore terga, Atq; notis longam maculosus grandibus aluum.

Colossis.

Colossi dicuntur grandes & corpulentæ statuæ, quæ antiquitus diis erigebantur. Præcipuæ autem magnitudinis fuerunt Rhodii, & ille omnium maximus, qui Soli sacer habitus est, de quo in septem orbis miraculis diximus. Quintianus in Cleopoli: Clara Rhodos proprium non amissura Colossum est.

Crateribus.

Iam docuimus quanta fuerit olim Corinthii æris præstantia. Propterea Mantuanus libro 2. Parth. Mart. Graterem uocat Corinthium, dicens: Vbi purpura cingit Vasa Corinthiacis crateribus æmula.

Citro.

Citrus arbor est frequens in Atlante monte Mauritaniæ, qua pretiosæ admodum mensę fieri consueuerunt. De his intellexit Luca. lib. 10. Dentibus hinc niueis sectos Atlãtide sylua Imposuere orbes. Et Martial. lib. 10. Et Maurusiaci pondera rara Citri. Plin. lib. 13. Atlanti confines sunt Mauri, quibus plurima arbor Citri, & mensarum insania.

Cæpis.

Cumas Cæpis abundare docet Columella lib. 10. scribens: Quæ pariunt ueteres Cæposo litore Cumæ.

Colocasia.

Colocasia herba est Aegypto peculiaris. Vnde Martialis.

Ni liac

Niliacum ridebis olus, lanasq; sequaces, Improba quum morsu fila manuq; trahes.

Corruda.

Corruda herba est quædam syluestris, qua superioris Germaniæ campos refertos esse scribit Plinius libro 19.cap.8.

Carduis.

Volaterranus ait Carduos Hispanos miræ magnitudinis esse, præstantisq; saporis. Plinius eos cōmendat, qui apud Carthaginem, & Cordubam nascuntur.

Cappari.

Capparis frutex est humi sparsus, spinosus, hami instar, nascēs in locis asperis, & grana habēs mali punici granis similia. Optimus aduehitur ex Alexandria.

Conserua.

Conserua herba est à conseruando nomen adepta, frequens in fluminibus Alpium.

Casia.

Casia, herba est suauissimi odoris, & Cynnameæ uirtutis. Nascitur autem in Felici Arabia.

Cerasis.

Cerasus Cerasuntis, oppidum est Ponti, quod à Cerasorū arborum multitudine nomen suum traxit. Reperiuntur etiam in Lusitania, & ripis Rheni, inquit Plinius.

Cotoneis malis.

Cotoneis malis abundat Cydon, Cretæ oppidum, à cuius nomine Cydonia aliter dicuntur.

Cancris.

Phœnicia Cancros habet littorales, tātæ uelocitatis, ut uix comprehendi possint.

Cuniculis.

Plinius scribit tantam olim fuisse Cuniculorum in Balearibus insulis multitudinem, ut populatis, & corrosis messibus, famem incolis attulerint.

Calceamentis.

Sicyon urbs fuit inter Corinthum & Achaiam, in qua fiebant calceamenta, quæ in deliciis apud eos habebantur, qui cultui corporis studebant, & elegantiæ.

Chrysocolla.

Chrysocolla humor est in puteis, per uenam auri defluens. Laudatior autem habetur in Aurariis Cypri. Laudatissima est

est in Armenia:Secũda in Macedonia:Largiſsima in Hiſpania,inquit Plinius.

Coticula gemma.

Coticula gemma eſt, arguens cuiuſmodi, & quàm purum ſit aurum. Aliter Heraclius,ſeu Lydius dicitur. Reperitur in flumine Tmoli Armeniæ.

Carbunculis.

Carbunculus lapillus eſt, ignis fulgorem proferens. Laudatiſsimus aduehitur ex India, licet Carthagine & Maſſyliæ reperiatur.

Calce.

Volaterranus ait in Tybure oppido ingentes eſſe fornaces,ubi Calx effoditur.

Cotono.

Cotonum uerbo Gallis peculiari, eſt lana, ſeu lanugo tenuiſſima,mollitia, & candore excellens, qua delicatæ ueſtes Aegyptiis ſacerdotibus quondam fiebant. Aliter Goſsipium uocatur. Naſcitur in Calabria: in inſula item Maltha prope Siciliã: ſed optimum uenit ex Syria.

Carpionibus.

In Bænaco lacu (quem ab anguillarum multitudine commendat Plinius) nunc frequentes inueniri Carpiones teſtis eſt Volaterranus.

Cocco.

Coccus pro purpura ſumi ſolet: unde ueſtes Coccinæ. Martial.Coccina famoſæ donas,& Ianthina mœchæ.Quintil.lib.1. Nondum uerba exprimit , & iam Coccũ intelligit.At Coccum in neutro genere granum eſt,ſeu frutex,quo fullonum tinctura conficitur.Naſcitur optimum in Aſiæ partibus.Nunc omnium optimum è Valentia Hiſpaniæ oppido aduehitur.Eſt & Eliberis urbs Hiſpanię,quę ab eius grani copia Granata dicta eſt.

Chalbana.

Chalbana frutex eſt odorus, ſeu liquor ferulæ, Turis ſpecie, Metopion aliqui uocant.Reperitur in Syria.

Cercopythecis.

Cercopytheci animalia ſunt de genere Simiarum,cauda quinûm cubitorum,barba propenſa,coma humana, alba facie , reliquo corpore nigrantes. Verſantur in montibus Indiæ apud Taxilam ciuitatem,copia quidem tanta, ut Alexandro illac trãſeunti,terrorem incuſſerint.

Calli

Callitrichibus.

Callitriches etiam sunt de genere Simiarum. Barbam habét in facie,& lata sunt cauda,neq; uiuunt in altero, quàm Aethiopico solo.

Cynoprosopis.

Cynoprosopi animalia sunt eiusdem ferè speciei, capite,dentibus,ac pelle canibus propè similes,hominibus reliqua. Repeiuntur in desertis Indiæ Aethiopiam uersus.

Catoblectis.

Catoblectum Africa gignit,tauro propè similem, aspectu terribilem,superciliis altis,extantibus oculis,in recessu sanguineis,& in terram semper depressis, iuba equina, quam ad certamen erigit.

Chenalopecibus.

Chenalopex auis est minor Ansere, ex Vulpis & Anseris forma, Aquilæ & Feli inimicus,fœtum mira complectens charitate. Plinius ait hanc auem frequentem esse apud Britannos in mensarum deliciis.

Cinnamulgis.

Cinnamulgus auis est in Arabia, quæ in surculis sui nominis ædificat.

Cephalis piscibus.

Cephalus piscis est,à cuius frequentia Cephalenides insulæ iuxta Actium oppidum nomen traxerunt.

Citharœdis piscibus.

Citharœdum piscem habet mare rubrum , cui inde nomen datum , quòd à cauda ad uerticem lineas habeat instar neruorum musici instrumenti distentas.

Coronis.

Elis urbs fuit Græciæ prope quam celebrabãtur ludi Olympici:uariisq; coronis donabantur pugiles,& Athletæ.Seneca in Troade:Pharin,an Pisam Iouis & Coronis Elida Claram.

Castaneis.

Habent Petragorici, Galliæ Aquitanicæ populi, tantam castanearum & glandium multitudinem,ut earum arboribus & syluis plena sit regio,quibus porcos pinguefaciunt, & saginãt. Laudatissimum castaneis putatur Tarentum, & in Campania Neapolis.

Cetis piscibus.

Plinius lib.32.scribit, Cetos sexcentorum pedũ longitudinis, & tre

& trecentorũ ſexaginta latitudinis in flumẽ Arabiæ intraſſe.

Coracini piſces peculiares ſunt Nilo.

Ceruſam habet Rhodus.

Cotes Taygetus & Creta.

Cryſtallum India.

Cylindros gemmas India.

Coralochatem Creta & Oeta.

Cacopyritem gemmam Cappadocia.

Choaſpitem Choaſpes.

Cytiſum, herbam, Cyclades.

Caprificos arbores Cea inſula.

Cucumeres Africæ copioſiſsimi ſunt & grandiſsimi. Præcipui naſcuntur in Arabia, mox Cyrenis. In Arcadia ſimiles Heliotropio.

Cyminum herbam habet Aethiopia. Coriandro abundat Aegyptus. Camelos inter armenta paſcunt Orientales. Plinius.

Draconibus.

FRequentes ſunt in Maſſylia Africæ Dracones, qui propterea Maſsyli dicuntur à poëtis. Pamphilus Saxus: Aurea Maſsyli uincunt, quæ poma Draconis.

India fert Dracones tantæ magnitudinis, ut Elephantes (quibuſcum certant) circumflexu facili ambiant, nexuq; nodi præſtringãt. Autor Plinius lib.8.cap.11. Apuleius libro 11. Hinc dracones Indici, Inde Gryphes Hyperborei.

Generat Dracones Aethiopia, Indicis pares, uicenûm cubitorum.

Aſachei quoq; populi ſunt in Aethiopia, apud quos maximè naſcuntur, ita ut cratium modo impliciti erectis capitibus uelificent ad meliora pabula Arabiæ. Autor idem Plinius.

Diſciplinis.

De Athenis Cicer.lib.1.de Oratore: atq; ut omittam Græciam & illas omnium doctrinarum inuentrices Athenas, in quibus ſumma dicendi uis, & inuenta, & perfecta eſt. Vnde & Ouid.in Epiſt. Atque aliquis doctas iam nunc eat (inquit) Athenas.

Diuitiis.

Fama eſt Syracuſanos opibus olim adeò creuiſſe, ut ſequenti prouerbio fecerint locum, Vobis ne decima quidem Syracuſanorum adeſt, quum diuites alloquimur. Eſt & aliud argumentum miræ eius urbis opulentiæ, quòd die quodam, terreſtrem

ſtrem & maritimum contraxerit exercitum.

Non aliam ob cauſam poëtæ fingunt imbrem aureum olim in Rhodũ pluiſſe, quàm ob immenſas eius urbis diuitias. Quintianus in Cleopoli: Sit fertilis auro Magna Rhodos, quondam deſcenderit aureus imber In Rhodon.

Dictamo herba.

Dictamus, ſeu Dictamum herba eſt, qua lacerti cum ſerpentibus pugnaturi ſe refouent. Frequens eſt autem in **Ida** monte Cretæ. Vergil. lib. 12. Dictamum genitrix Cretæa carpit ab Ida.

Dipſadibus ſerpentibus.

Dipſas ſerpens eſt minor uipera, qua demorſi, ferueſcunt ſiti, & tandem emoriuntur. Frequens eſt apud **Garamantes.** Vnde Syllius libro 13. Quippe atro rapidas efferueſcente ueneno Dipſadas, immenſis horrent Garamantes arenis. Reperiuntur etiam in **Libya** & **Arabia.**

Equis.

ARgos ab equorum præſtantia cõmendat Hora. lib. 1. Car. dicens: Plurimus in Iunonis honorem Aptum dicet equis Argos, diteſq; Mycenas.

Equo pugnare, Theſſalorum eſt inuentum. Et primum in Theſſalia equi uſus repertus eſt. Lucanus: Theſſalicus ſonipes, bellis feralibus omen. Antiquitus prima laus fuit Equarũ Theſſaliæ. Hinc adagium [illegible] poſitum, Decernitur equa Theſſalica, De ſummo præmio. Cæſar equorum Theſſaliæ, in tauros dimicantium, eoſq; perimentium ſpectaculũ Romæ exhibuit. Strabo quoq; ait Theſſaliam paſcendis equis eſſe commodiſsimam, qui Arcadicos & Epidauricos maximè præcellant.

Aſturia urbs Hiſpaniæ, equos habuit (qui Tollutarii dicuntur) greſſus molliter glomerantes, alterna crurum explicatione. Martialis: Hic breuis ad numerum rapidos qui colligit ungues, Venit ab Hiſpanis gentibus Aſtur equus.

Agragas, ſeu Agrigentum, Siciliæ oppidum, habuit optimos equos. Verg. lib. 3. Aen. Arduus inde Agragas oſtentat maxima longè Mœnia, magnanimûm quondã generator equorũ.

De **Bilbili** Celtiberiæ ciuitate. Mart. Videbis altam Liciane Bilbilim Equis & armis nobilem.

Niſæus mons eſt in Media, in quo pulcherrimi itidem naſcuntur equi.

De **Elide** Græciæ urbe, Propert. li. 1. Et quas Elis opes antè pararat equis. Tibul. Qui prior Elæo eſt carcere miſſus equus.

De Ar

De Argæo Cappadociæ monte, Claudianus lib. 2. in Ruffi. Volucrumq; parens Argæus equorum.

In Olysippo Hispaniæ urbe, equæ Venerem sibi figurãtes, hausto Fauonio dicuntur concipere.

Equis abundat Scythia, Asinis carens, propter immensum frigus. Sunt in eadem regione populi, equorũ carnibus uescentes, quos Ptolemæus Hippophagos uocat. Scythæ (inquit Plinius) equitatus & equorum gloria strepunt.

Nesi populi sunt in Scythia Europæa, optimis quondam equis abundantes, quibus reges utebantur.

Irlandiæ regio equos habet uectorios, præcipua bonitate, quos Vbinos uocant, celeriores Anglicis.

De Satriano urbe Appuliæ, Horatius, Me Satrianæo uectari rure caballo.

Tunis urbs Africæ, habuit præstantes cursu, quos Barbaros uocãt, quales in Massylia, Numydiaq; passim reperiuntur.

Ex Tyrrheni maris insulis, præsertim Corsica & Sardinia, adducuntur breues admodum, sed animo generoso, atque audaci ingressu, & irrequieto,

Ex Germania grauiores, qui Succussarii dicuntur Festo, Nonio Tortores, Plauto Cruciantes.

Herodotus scribit in Paremitana regione Aegypti equos esse fluuiales, ungulis bouinis, simo naso, equina iuba, eminentibus & cancellatis dentibus, fulgida cauda, magnitudine maximè tauri, crasso corio, ut ex eo arefacto fiant pila misilia. Idem ait circa Mæotis paludem (unde profluit Hypanis) equos esse syluestres & candidos.

Elephantibus.

Corsellæ oppidum est in Africa, ubi prægrandes sunt Elephanti, quorum etiam multitudo est in tota ferè Africa. Plin.

Sala quoque oppidum Mauritaniæ, greges habet plurimos Elephantum.

Plinius de Tingitania Africæ prouincia scribens, Ipsa (inquit) prouincia ab Oriente montosa fert Elephantes.

Herodotus in Thalia ait, Aethiopiam terrarum habitatarum ultimam uastos ferre Elephantos, prominentibus utrinque dentibus.

Libya. Syllius lib. 3. Belua nec retinet tardante Libyssa timore.

Plinius scribit in India gentem esse, cuius rex quadraginta

milia Elephantorũ in armis habeat. Alios item ibidẽ esse populos Palybotros nomine, qui Elephantorũ nouem milia regi suo per omnes dies stipendiẽtur. Vnde (inquit ille) cõiectatio ingens opum est. Idẽ lib. 8. scribit, Indicũ Elephãtũ Afri pauent, nec cõtueri audent. Nã & maior Indicis magnitudo est.

Sunt & alii populi Oraturæ, quorum rex habet decem milia Elephantorum.

Automelæ oppidi rex Elephantes habet M D C.

Pauperior Charmorum rex Elephantos L X.

Pandi gens sola Indorũ regnata fœminis, quingentos habent Elephantos. Galterus lib. 1. Alexandreidos: Nobiliũ multa regionum laude superbit, Hæc diues gemmis, Elephãtibus India barrit. Hinc decẽti Epitheto poëtæ Indicũ uocant Elephantem. Martianus Capella, Indicos (inquit) Elephantos organica permulsos detineri uoce compertum.

Habet Marmarica regio Africæ Elephantos. Sidonius: Non si quas eboris trabes refractis Rostris Marmarici dedere Barri.

Onesicritus apud Pliniũ lib. 6. testis est Elephantos in Taprobane insula maiores, bellicosioresq;, quàm ĩ India gigni.

Troglodytæ cõtermini Aethiopiæ solo Elephantum uenatu nutriuntur.

Ebore.

India. Vergilius: India mittit ebur, molles sua tura Sabæi. Horatius lib. 1. Car. Non aurum, aut ebur Indicum. Ouid. Sectile deliciis India præbet ebur.

Assyria. Idem Ouid. lib. 2. Eleg. Mæonis Assyrium fœmina tinxit ebur.

Echinnis piscibus.

Frequentes esse iuxta Misenum promontoriũ Echinnos, docet Horat. lib. 2. Ser. dicens: Miseno oriuntur Echinni, Pectinibus patulis iactat se molle Tarentum.

Electro.

Electrides Mesiæ sunt insulæ (quas alii Glessarias uocãt) dictæ, quòd in his proueniret succinum, quod illi Electrum uocant. Gignitur etiam in Aethiopia.

Ebeno.

Ebenum arborẽ nigri coloris, itidem habent Aethiopes.

Eruca.

Eruca herba est Venerem excitans. Vnde Ouid. de Rem. Nec minus

minus Erucas iubeo uitare salaces. Colum. lib. 11. Excitet ut Veneri tardos Eruca maritos. Frequens est in Hispania.

Exocœtis piscibus.

Exocœtus piscis est in siccum somni causa exiens. Hunc habet Arcadia.

Exercitu.

Quo tempore Aethiopes rerum potiebantur, Meroë insula ducenta armatorum milia regi suo suppeditabat.

Aliis rebus.

Eupatoriam herbam mittit Arcadia.
Euphorbiam Atlas.
Eumetridem gemmam Lesbos.
Equos pennatos Aethiopia.

Formicis.

IN solitudine Indiæ arenosa formicæ gignuntur canũ quidem magnitudine minores, uulpium uerò maiores. Earum nonnullæ apud regem Persarum uisuntur in uenatu captæ, inquit Herodotus. Aurum è cauernis ibidem eruunt. Propertius lib. 2. Inda cauis aurum mittit formica metallis.

Apud Dardas, Indorum populos, mons est trium milium stadiorum ambitu, & sub eo aurifodinę, in quibus formicę uulpibus non minores aurum effodiunt.

Plin. lib. 11. scribit, in Aegypto formicas esse magnitudinis luporum.

Frumentis.

Cremona frumenti ferax est. Vnde Mantuanus: Et frumentiferæ cultissima rura Cremonæ.

Plinius scribit, Siciliam, & Beticam frumenti adeò fœcũdas esse, ut aristas centum granorum egerant.

De Babylonia, Herodotus in Clio. Hæc regio, inquit, omnium (quas uidimus) optima est duntaxat ferendo frumento. Nam in arboribus ferendis, uite, olea, nequaquàm de principatu contendit. Cereris autem fructu procreando, adeò ferax est, ut nunquàm non ferè ducena reddat. Et ubi præstans bonitate se uincit, etiam ad tricena quaternûm ferè digitorum latitudine, triticeis atque hordeaceis foliis.

Frumentifera etiam est Eleusis urbs Atticæ. Mantuanus in Dionysio: Misit & altricem frugum Cerealis Eleusim.

Africa. Horatius lib. 2. Ser. Frumenti quantum metit Africa. Idem lib. 1. Car. Quicquid de Libycis uerritur areis,

Appulia. Idem Horat.lib.3.Car.Quàm si quicquid arat im piger Appulus, Occultare meis dicerer horreis.

Gargarus mons, seu Gargara in plurali. Ouid. Gargara quot segetes, quot habet Methymna racemos.

Morauia regio Bohemiæ uicina pabulo, frumento, & peco re abundat.

Frugibus.

Siciliam frugibus esse fœcundissimam constat. Stroza pater: Aruaq; frugiferæ pinguia Sicaniæ. Hinc orta est fabula de Cerere, quę ibidem fruges, & modum arandæ terrę cómostrasse dicitur. Et Cicero Siciliam horreum populi Romani uocat, quæ sæpè maximos pauerit exercitus.

Strepit etiam hac ubertate Italia. Vergil.lib.2.Georg. Salue magna parens frugum Saturnia tellus. Plyn.lib.3.cap.5. Italiam uocat terram omnium terrarum alumnam.

Idem lib.5.de Africa loquens, ita (inquit) appellatur regio fer tilitatis eximiæ, cum centesima fruge agricolis fœnus reddente terra. Horat.lib.3.Car. Fulgentem Imperio fertilis Africæ.

Hispania. Martianus Capella: Europæ (inquit) lumé Hispa niæ contributum, fertili frugum, optimæq; prouinciæ, metallo rum auriq; fœtura, & meri marmoris, gemmarumq; muneribus prædicandæ.

Sardinia. Claudianus: Humanæ specié plantæ se magna figurat Insula, Sardiniã ueteres dixere coloni, Diues ager frugũ.

Plinius lib.21.cap.15. scribit, Aegyptum frugum esse fertilissi mam. Vnde Priscianus, seu Rhennius in Dionysii Geographia: Hinc Nilus currens ad partes flumine pingui, Fertilis Aegypti terras fœcundat opimas.

De Fortunatis insulis, Horatius in Epodo: Petamus arua, diuites & insulas, Reddit ubi Cererem tellus inarata quotãnis.

Homerus scribit, templum Cereris fuisse in Pyraso urbe Phthiæ, propter copiam frugum eius loci.

Aroa urbs Achaiæ, nomen sumpsit ab Aratro, quòd sit pariter ferax frugum.

Est fertilis Thracia frugum & frigore, & æstibus, ut Africa & Aegyptus, inquit Plinius.

Fructibus.

Plinius lib.5. scribit Atlantem Mauritaniæ montem, opacum, numerosumq; esse, & scatebris fontiũ riguum, quà spectat Africam, Fructibus omnium generum sponte ita subnascenti-

bus,

bus,ut nunquàm ſatietas uoluptatibus deſit.

Cicero de lege Agraria contra Rullum: Campania (inquit) ſemper ſuperbit bonitate agrorum & magnitudine fructuum,ſalubritate aëris,& pulchritudine regionis.

Viuareſium prouincia eſt ſuperior linguæ Oxitanæ, Rhodano contermina,qua proſpicit Orientem,terra quidē montoſa,ruentibusq; impetu miro torrentibus ubiq; irrigua,frequens & uelut turrita montiū multitudine, præter cæteras Galliæ partes.Quod tamē de bonitate,& fertilitate loci nihil adimit, imò uerò auget inuſitata quadam natura. Nam(quod eſt præcipuū) uina profert laudatiſsima,omniumq; laudibus,nemine reclamāte,longis interuallis anteferenda. Qua parte reſpicit Occidentem,montes habet, electiſsimis, raraq; bonitate caſtaneis refertiſsimos.Omnium præterea pomorum,nucum, & aliorum hoc genus fructuum adeò ferax, ut nec pyra Calabriæ, nec hortos Heſperidum,nec Phæacum pomaria cōferre liceat.Granis,herbis,floribus,uiolis,fructibus intantū fœcunda, ut in ea pingenda,omnibusq; dotibus ornanda,uires ſuas exercuiſſe natura uideatur. Vbertatem & copiam leguminum ſi uideres, rapereris in admirationem,tibiq; iucundum eſſet iſtic relicta patria exulare.Nec immeritò Viuareſium,à uita, aut uiuariorum multitudine nomen meruit.Habet enim leporaria, ornithones,auiaria, & cætera,quæ uillaticam decent paſtionem.

Fagis.

Plinius lib. 16. ſcribit ex Cornelii Alexandrini teſtimonio, dulciſsimas eſſe fagos in Chio inſula, earumq; glandibus obſeſſos ibidem homines diu duraſſe.

Feris.

Polybius apud Plinium prodit,ab Atlante Occaſum uerſus, ſaltus eſſe plenos feris,quas generat Africa.

Scythia regio feris abundat, propter ſolitudinem hominū eius regionis, qui nullis certis ſedibus utuntur, ſed uagi feruntur in plauſtris.Vnde & Scytharū ſolitudo,trāſit in prouerbiū.

Ferro.

Chalybes populi ſunt in Ponto,prope Thermodoontem, qui optimo abundant ferro.Vergil.libro 1. Georg.India mittit ebur,molles ſua tura Sabæi:At Chalybes nudi ferrum.

Norici Alpiū populi,uenas ferri laudabiles habuerūt. Hinc Horatius enſem uocat Noricum, dicens: Quas neque Noricus Deterret enſis.

Melita quoq; Siciliæ insula præstantes habet ferrifodinas.

Bilbilis fluuius est Hispaniæ, apud quem optima ferri tēperatura fiebat. Hinc Horat. lib. 1. Car. Loricas uocat Iberas, dicēs: Quum tu coëmptos undiq; nobiles Libros Panæti, & Socraticā domum Mutare loricis Iberis, Pollicitus meliora, tendis.

Fundis.

Baleares duæ sunt insulæ in mari Hispano, apud quas usus fundæ repertus est, & adeò celebratus, ut matres filios suos aliis auibus olim uesci nō paterentur, nisi quas funda fuissent adepti. Florus, Cibū (inqt) puer à matre nō capit, nisi quid ipsa mōstrāte percusserit. Luc. li. 1. Et torto Balearis uerbere fundæ Ocyor. Plin. li. 3. Baleares (inqt) funda bellicosas. Græci Gymnesias dixere. Virg. li. 1. Geor. Stuppea torquētur Balearis uerbera fundæ.

Fauis.

Fauis abundat Hybla & Hymettus. Sill. lib. 14. Tum quæ nectareis uocat ad certamen Hymettum, Audax Hybla fauis.

Faui cera spectabiles reperiuntur in Pelignis, Sicilia, Creta, Cypro, Africa. Plinius scribit uisum in Germania octo pedum longitudinis fauum.

Floribus.

Cilicia. Statius lib. 2. Syll. Quid Cilicum flores, quid munera graminis Indi?

Enna urbs Siciliæ. Stroza pater: Non tu floriferis in odoræ uallibus Ennæ.

Saba. Statius lib. 5. Syll. Ver Arabum, Cilicumq; fluit, floresq; Sabæi.

Aetna. Ausonius: Qualis floricoma quondam populator in Aetna. Hybla. Ouid. lib. 5. de Trist. Florida quàm multas Hybla tuetur apes.

Paphos. Crinitus: Seu tu floriferam concelebras Paphon.

Turia fluuius Hispaniæ. Claudianus: Floribus & roseis formosus Turia ripis.

Plin. lib. 21. scribit Cyrenis semper, flores esse laudatissimos.

Tritum Adagium est apud Erasmum, Samiorū flores; ubi quis extremam decerpit uoluptatem: quòd ea insula florum ubertate claruerit.

Fabis.

Plinius lib. 4. ait, Burcanam insulam esse Ponti, quæ Fabaria dicatur Latinis, à multitudine frugis inibi sponte prouenientis. Est autem insula Oceani septentrionalis.

Fraxinis.

Ida mons Fraxinis abundat tantæ bonitatis,ut Citro ſint ſimiles,& ablato cortice plerunq; ementes decipiant. Naſcuntur & in Co inſula. Autore Plinio.

Ficubus.

Plurima ficus exit in Theſſalia & Macedonia, teſte eodẽ Plinio lib.6.

Horatius in Epodo ait Fortunatas inſulas abundare ficubus,ſcribens:Suamq; pulla ficus ornat arborem.

Credibile eſt maximas eſſe ficus Indiæ, & ualde ſpatioſas, quum ſub earum una turmæ condantur equitum.

Figulinis officinis.

Pythecuſa,autore Plinio lib.3.dicta eſt non à Simiarũ multitudine,ſed à figulinis.Pythos enim dolium dicitur.

Fontibus.

In Ida monte multi ſunt Fontes:Ex quorum duobus Scamãder,& Simois ſcaturiunt.Ouid.lib.2.Meta. Et tũ ſicca prius creberrima fontibus Ida.Thomas Radinus:Ida multifons, Cyzicũ Romanis honora. Propterea aquoſam eam uocat Horat. lib. 3. Car.dicens:Qualis aut Nireus fuit,aut aquoſa Raptus ab Ida.

In Tomaro monte Epyri centum eſſe fontes docet Plinius libro 4. Tomarus (inquit)mons centum fontibus circa radices Theopompo celebratus.

Flammis.

Veſæuus mons Cãpaniæ, flammás quãdoq; proiecit. Mantuanus in Brixia:Et quæ flamminiuomi pariunt arbuſta Veſæui.

Felibus.

Tarteſsii populi ſunt in Iberia, apud quos Feles maximè naſci dicunt.Vnde natum Adagium,Feles Tarteſsia.

Fluminibus.

In India mira eſt fluminum uaſtitas. Proditur Alexandrum magnum,nullo die minus ſtadia DC. nauigaſſe in Indo fluuio, nec potuiſſe ante menſes quinq; enauigare, adiectis paucis diebus.Et tamen minorem Gange eſſe conſtat. Megaſthenes apud Plinium ſexaginta eius amnes prodit.

Ferulis.

Ferulas in Aegypto præcellere,ſcribit Plin.lib.13.cap.22.

Gallinis.

VArro libro 3.de Re Ruſt. Gallinæ, inquit, Africanæ ſunt grãdes,quas Meleagrides appellãt Græci.De his loquitur

& Martialis: Ansere Romano quamuis satur Annibal esset, Ipse suas nunquam barbarus edit aues. Suetonius in Caligula: Hostiæ erant Phœnicopteri, Pauones, Tetraones, Numydicæ, Meleagrides.

Gallinaria insula est in mari Ligustico, nomen inde sortita, quòd gallinis abundet. Aelianus apud Volaterranum testis est, Meleagrides esse in Lero insula, quas fabula uult Meleagri Oenei filii natas, luctu patris in aues fuisse conuersas.

Gemmis.

Plinius lib. 6. ait in Taprobane insula aurum & argentum esse in pretio, Marmor testudinis simile, Gemmas, Margaritasq; in honore multo præstantiores.

India uariis abūdant gemmis. Sabellicus: Cernere erat, quicquid gemmarum prodiga mittit India, quicquid opum pelago scrutatur Erithra. Propertius libro 2. Indica quos medio uertice gemma tenet.

Erithra rubri maris insula. Claud. Talis Erithræis intextus Nebrida gemmis Liber agit currus.

Idaspes fluuius. Claudianus: Diues Idaspæis augescat purpura gemmis.

Garamantes populi Orientales. Sillius lib. 15. Ardebat gemma Garemantide cærula uestis.

Habet & Mare rubrum gemmas uarii coloris, magniq; pretii. Seneca in Hercule Oetæo: Gestat pelagi dona rubentis, Nec gēmiferas detrahit aures Lapis Eoalectus in unda. Tibull. lib. 3. Quid'ue in Erithræo legitur quæ littore concha.

Sunt & fluuii nonnulli gemmis nobiles, inter quos Aoaxis, & Ganges numerantur à Plinio.

Glandibus.

In Dodona Chaonię sylua primùm repertus est glādis usus. Verg. lib. 1. Georg. Chaoniam pingui glandem mutauit arista.

Gruibus.

Apud Strymonem fluuium, & Bistonem lacum Thraciæ, grues maximè per æstum morantur. Lucanus libro 3. Deseritur Strymon, rapido committere Nilo Bistonias consuetus aues.

Gazis.

Gazæ dicūtur diuitiæ Persarum, quos auro, gemmis & unguentis refertissimos fuisse constat. Statius lib. 1. Syluarum. Dignæ Midæ, Crœsiq; bonis, & Perside Gaza. Sabellicus: Regia quod Crœsi cepit, quod Persica regum Gaza uetus.

Gry

Gryphibus.

Gryphes habent Hyperborei ſeptentrionales. Politianus: Gryphes Hyperboreos Nemeſis, Cytheræa columbas.

Gobiis.

Gobiis Venetiæ. Martialis. In Venetis ſint lauta licet conuiuia terris, Principium cœnæ Gobius eſſe ſolet.

Glaniis.

Glanii piſces ſunt, quos Volaterranus ex teſtimonio Stephani grammatici, ait naſci apud Glanium Cumarum fluuium.

Gruibus piſcibus.

Grus piſcis eſt habens os & ceruicem grui aliti ſimilem, & ſquamas inſtar pennarũ eius. Nutrit hũc piſcem Corinthium pelagus, magnitudine pedum x v.

Galgulis.

Galgulus auis eſt magnitudine turturis, toto corpore uiridis, frequens in Peloponneſo.

Graculis.

Venetorum Adriam incolentium regio tot habet graculos, ut fruges populentur, & iacta abſumant ſemina.

Glaſco.

Glaſcum herba eſt, qua Plinii temporibus Britanni ſe inficiebant, atro colore terrorẽ oſtentantes. Vnde Martialis: Barbara de pictis ueni Baſcauda Britannis. Bapt. Pius: Et Galatæ, Heluetiiq; truces, pictiq; Britanni.

Glaucione.

Glauciõ herba eſt foliis ſimilib⁹ Papaueris, frequẽs in Syria.

Gagate.

Gagates lapillus naſcitur in Lycia, iuxta oſtium Gagatis fluuii, unde nomen traxit.

Gypſo.

Gypſum Tymphæticum laudat Plinius, à Tympho oppido. Plurimum quoq; effoditur in Epiro. Fit etiam in Phœnicia, Turiis & Perrhebia.

Aliis rebus.

Gentianam herbam habet Phœnicia & Illyricum: Galeſtitem gemmam Achelous, Galbanum herbam, Syria.

Hircis.

Cinyphs fluuius eſt Aphricæ: apud quem grandes naſcuntur Hirci, uilloq; tõſili. Vergilius: Nec minus interea barbas, incanaq; menta Cinyphii tondent Hirci.

Hydris.

Nilus fluuius. Mantuanus in Aprili: - Niligenas abigens ab ouilibus Hydros.

Helleboro.

Plurimum hellebori nascitur in Oeta monte. Autore Plinio.

Supra Antyciram quoque montes sunt petricosi, in quibus copiosè prouenit helleborum. Hac autem herba purgantur insaniæ. Propterea Liuius Drusus Tribunusple b. quum morbum comitialem pateretur, Anticyram dicitur nauigasse, in eaq; insula helleborum bibisse, atq; ita morbo liberatum. Vnde etiam Horatius in Arte: Si tribus Anticyris caput insanabile, nũquam Tonsori Licino commiserit.

Apud Helyconem Bœotiæ mõtem, nascitur quoq; optimũ, & cerebro utile, purgandæq; insaniæ itidem efficax.

Herbis.

Homerus apud Plinium lib. 15. gloriam herbarum Aegypto tribuit. Diodorus de Aegypto loquens: Terra (inquit) inculta relicta pecori ad pastum adeò exuberat herbis, ut oues bis anno pariant, bisq; præbeant lanam.

Aeschylus apud Plinium Italiam herbarum potentia refertam prodit.

De Aci fluuio. Ouidius libro 4. Fastor. Præterit & ripas herbifer Aci tuas.

Epyrus, Idem Ouid. lib. 8. Metam. Misit aprum quanto maiores herbida tauros Non habet Epyrus.

Herbis ueneficis.

De Caucaso & Scythia, Claudianus lib. 1. in Ruff. Funestarumq; potestas Herbarum, quicquid letali gramine pollens Caucasus & Scythicæ uernarit in gramine rupes.

Colchos & Iberia. Hor. in Epod. Herbasq; quas Colchos atq; Iberia mittit uenenorum ferax.

In Ponto quoq; prouentus est malorum graminum. Vergilius in Bucolicis: Has herbas atq; hæc Ponto mihi lecta uenena Ipse dedit Mœris, nascuntur plurima Ponto.

Thessalia. Tibul. lib. 2. Quicquid habet Circe, quicquid Medea ueneni, Quicquid & herbarum Thessala terra dedit.

Hortis.

In Phæacia horti fuerunt memorabiles, & pomaria uariis referta fructibus. Quę quum magno studio coleret rex eius loci Alcinous, Deus hortorũ creditus est. Stat. lib. 1. Syl. Quid Bifera

Alci

Alcinoi laudem pomaria, uosq; , Qui nunquam uacui prodiſtis in aëra rami?

Syria fuit in hortis operoſiſsima, autore Plinio. Inde quoq; eſt prouerbium Græcis, Multa Syrorum olera.

Hyacyntho.

Hyacynthum florem mittit Aethiopia. Frequens etiam naſcitur in Thermis Diocletianis, Eximiè quoque prouenit in Gallia, Autore Plinio.

Hyſopo.

Hyſopum montanum & hortenſe optimum naſcitur in Cilicia, in Tauro monte, Dein probatur Pamphilium & Smyrnæum.

Helenio.

Helenium flos eſt, quem lacrymis Helenæ fabulantur natū. Reperitur in Helena inſula.

Hippice.

Hippice herba eſt, qua paſti equi diuturnam famem ſuſtinēt Vnde nomen ſumpſit. Frequens eſt in Scythia. Prædulcis circa Bœotiam.

Herodiis.

Herodii aues ſunt prope flumina degētes, frequētes in Diomedæa inſula.

Hircis piſcibus.

Hirci piſces circa Cyrenaicum Sardoumq; mare oberrantes uiſuntur cum Delphinis.

Aliis rebus.

Heliotropium herbam mittit Aethiopia.
Hepheſtitem gemmam, Corycus.
Hexeconthalithum gemmam, Troglodita.
Hematitem, Aethiopia.
Hydromellem, Phrygia.
Hyænas animalia, Africa.
Hematopodes aues, Aegyptus.
Hammoniacum, Africa.
Hiacynthos gemmas Aethiopia, atq; etiam Chryſolytos, aureo colore translucentes. Quibus præferuntur Indicæ, & (ſi uariæ non ſint) Bactrianæ.

Ignibus.

AEtna inter montes igniferos numeratur. Lucanus libr. 1.
-Et ardenti ciuilia bella ſub Aetna.

Iaculis.

Gnoſos urbs eſt Cretæ,cuius incolæ Iaculis claruerũt. Luca. lib.3.Gnoſosq́; agitare pharetras Docta, nec Eois peior Gorty na ſagittis.

Iũncis.

Inter Iuncos præſtantiſsimus eſt Nabathæus,deinde Arabicus,quem quidam Babylonicum uocant. Tertius Libycus,propè inutilis.Laudatur & Hiſpanus,quo fiunt funes.

Iri herba.

Iris herba eſt odorata, Raphano ſimilis, unguentisq́; & medicinæ aptiſsima.Frequens eſt in Cyzico inſula.

Iride gemma.

Iris gemma(quam crematã,tuſamq́; ad Ichneumonũ morſus remedio eſſe Horus apud Pliniũ prodit)naſcitur in Perſide.

Iſati.

Iſatis herba eſt fullonia,rubro colore,quam mittit Syria.

Iuniperis.

Scribit Plin.li.16. uaſtas eſſe iuniperos in Hiſpania.

Inſulis.

Idem lib.3.ait,Illyrici oram mille amplius inſulis frequentari,propter naturam uadoſi maris.

Ichneumonibus.

Ichneumõ ſerpẽs aſpidi infeſtiſsimus frequẽs eſt in Aegypto.

Ibidibus.

Ibis auis circa Peluſium tantum nigra eſt,cæteris omnibus locis candida.

Lanis.

MIletos Aſiæ fuit ciuitas , præſtantia Lanarũ (quæ ibidẽ inficiebantur)memorabilis.Vergilius lib.3. Geor.Quãuis Mileſia magno Vellera mutentur Tyrios imitata colores.

Tarenti quoq; optime inficiebantur Lanæ. Horatius libro ſecundo Serm. Lana Tarentino uiolas imitata ueneno.

In Canuſio Appuliæ oppido, & Caledonia , ſeu Britannia fuit eximia lanarum bonitas.Quintianus in Cleopoli.Fama Caledoniæ ſileat miracula Lanæ Et Canuſina ſimul.

Lingonicas lanas probat Martialis lib.11.dicens , Lingonicis agedum tumeat tibi culcitra Lanis.

De Melita inſula maris Siculi, Sillius libro decimoquarto: Telaq́; ſuperba Lanigera Melite,& littus piſcoſa Melacte.

Luceria uetus fuit Dauniorum oppidum , ubi ſacrum Mineruæ

neruæ fanum extitit. Eius Lanas probat Horatius lib.3. Carm. Te Lanæ propè nobilem Tonſæ Luceriam,non citharæ decēt. Plinius lib.26. comendat Galaticas,Tarētinas,Atticas,Mileſias.

Plinius lib.8. de lanis & ouibus loquens:Hiſpania(inquit) nigri uelleris præcipuas habet,Polentia iuxta Alpes cani, Aſia rutili,quas Erithras uocant,Item Bætica, Canuſium:Fului Tarentum.

Laſerpicio.

Lacerpicium genus eſt herbæ pretioſiſsimæ, & in medicinis optimæ(Silphion Græci uocant)cuius ſuccus Laſer, folium Maſpetũ dicitur. Naſcitur hæc herba in diuerſis locis: ſed omnium laudatiſsima eſt apud Cyrenem Libyæ urbem. Catullus ad Lesbiam:Quàm magnus numerus Libyſſæ arenæ Laſerpici feris iacet Cyrenis.

Lentiſco.

Linternus Campaniæ fluuius Lentiſco arbore abundat. Ouid.lib.15. Hinc calidi fontes,lentiſciferũq; tenetur Linternũ.

Lactucis.

Plinius lib.19.ait, Lactucas in binos pedes aliquando ſe pandere,ſed in Circelenſi agro ampliſsimas prouenire.

Lauris.

In Olympo monte(inquit idem lib.16.cap.33.) nulla eſt arbor Lauro copioſior.

Idem lib.15.Laurus(inquit)non quia perpetuò uiret, nec quia pacifera eſt,præferenda utiq; Myrto, & Oleæ eſt:ſed quia ſpectatiſsima in monte Parnaſo, ideoq; etiam Apollini grata. Ouid. lib.11. Ille caput flauum Lauro Parnaſide uinctus. Verg.lib.2. Georg. Et iam Parnaſia laurus Parua, ſub ingēti matris ſe ſubiicit umbra.

Laurum Peneiam plerunq; appellant poëtæ,à Peneo Theſſaliæ fluuio, iuxta quem frequens eſt hæc arbor. Valer. Flaccus lib.1. Et in ſummo Laurus Peneia Cano.

Permeſſum Bœotiæ fluuium, Lauros habere docet Pontanus lib.2.de hortis Heſperid.dicens:Bænaci de fonte ferat Permeſsida Laurum.

Phocis.Sabell.in Eleg.Phocaicæ Laur⁹, Libethridũq; chori.

Sicyon quoq; urbs Oleo & Lauro abundat, unde Sicyonia bacca dicitur.

Plynius lib.15.ait,plurimam Laurum in Ida,& circa Heracleam Ponti prouenire.

Lacte.

Sassina urbs Vmbriæ, Plauti patria, Lacte abundat. Martialis: Metam quod lactis Sassinate de sylua.

Lituania tantam habet lactis copiam, ut eius regionis incolæ semper ferè lacticiniis utantur, & melle.

Habent & Fortunatæ insulæ magnam uim lactis: Vnde Hora. in Epod. Illic iniussæ ueniunt ad mulctra capellæ, Refertáq; tenta grex amicus ubera.

Leonibus.

Africa. Ouid. lib. 4. Trist. Tempore Pœnorũ compescitur ira Leonũ. Idẽ de omnibus propè Africæ partibus memoratur.

Getulia. Hora. Atqui non ego te, Tigris ut aspera, Getulus'ue leo, frangere persequor.

Lybia, Martial. lib. 7. Iam cernes Libycum uallo assultare leonem.

Caspia. Statius libro 8. Theb. Cæde redit, sic Hircana leo Caspius umbra.

Marmarica. Seneca in Agamẽnone: Marmaricus leo Morsus cruentos passus audacis leæ.

Massylia. Codrus: Antè pauens capiet Masylum dama leonem.

Habet & Parthia leones. Marullus: Quos fera tygris, quos leo Parthicus.

Mauritania. Pontanus: Sed prius aut Mauro ueniam fera præda leoni. Horatius lib. 1. Carm. Nec Iubæ tellus generat leonum Arida nutrix.

Plinius libro octauo scribit solã Syriã leones nigros alere.

Lente.

Lens legumen est, quo qui uescerentur, olim æquiore animo fieri crediti sunt. Frequens est Aegypto, Pelusio Nili ostio. Martialis: Accipe Niliacam Pelusia munera Lentem. Verg. lib. 1. Geor. Nec Pelusiacæ curam aspernabere lentis.

Lino.

Abundat Aegyptus Lino tenuissimo. Syllius lib. 3. Et Pelusiaco filum componere Lino. Argumentum maximæ tenuitatis est, quòd singula fila CCCLXV. filis constare dicantur, cuiusmodi uisa sunt in Thorace Amasis regis, qui Rhodi uisebatur. Autore Plinio. Aethiopes, & Indi ex malis, Arabes ex cucurbitis, Asiatici ex genista Lina demetunt.

Est & sua gloria Cumano in Campania, quo ad piscium capturam

pturam utuntur eius urbis incolæ.

Carbasinum Linum apud Tarraconem repertum est, ex quo nautica uela cõficiuntur: Ex quo & Carbasus nomẽ habet.

Nascitur Linum in desertis Indiæ, apud Caristum insulam, tanta bonitate & excellentia, ut margaritarum adæquet pretiũ. Carbasinis uestibus Indi & Arabes corpora uelant, quæ sunt auro purpuraq; distinctæ, ut scribit Curtius. Vnde Propertius libro 4. Rapta'ue odorato Carbasa lina duci.

Setabis urbs Hispaniæ agrum habet nomine Spartarium, à Sparto lini genere. Plinius quoq; scribit citeriorem Hispaniam habere splendorem lini præcipuum. Setabica lina probat Catullus dicens: Nam sudaria Setaba ex Iberis Miserunt mihi muneri Fabullus.

Larice.

Laricem arborem frequentem esse in Ida, docet Plin. lib. 16.

Luto fictili.

Samon & Saguntum Luto fictili ad uasa aptissimo abundare certum est. Martialis lib. 8. Ficta Saguntino Cymbia malo Luto. Eandem ob causam Lagœna uocatur Saguntina à Iuuenale.

Lænis uestibus.

Pellene urbs fuit Achaiæ, à Pellene Titane condita, apud quam optimæ fiebant Lænæ uestes, quæ egregiè bellantibus dabantur in præmium uirtutis.

Lapide speculari.

Lapis specularis in Hispania reperitur, & in Bononia Italiæ, quem quidam humore terræ glaciari modo crystalli dicũt.

Ladano.

Ladanum frutex est odoratus, quo abũdant Arabes & Nabathæi Syriæ contermini.

Lacertis.

Nascuntur in Arabia Lacertæ duorum cubitorum, In Nysa uerò monte Indiæ XXIIII. pedum longitudine. Volaterranus scribit in Aethiopiæ insulis captam à regibus Lusitaniæ Lacertam octonûm cubitorum longitudine, tanto oris rictu, ut solidum infantem deuorasset.

Capraria una ex Fortunatis insulis, itidem Lacertis referta est. Autore Plinio.

Locustis.

Incolæ Gasii montis adeò quondã locustis infestati sunt, ut

contra

contra eas Iouis auxilium implorauerint,& Seleucidum auium eas perimentium aduentum.

Graculi à Thessalis, Illyriis, & Lemniis, nutriuntur contra locustas,quorum ui maxima obruuntur,ubi certa mensura est præfinita,quam singuli enecarunt ad magistratus deferāt.

Magnesii & Ephesii contra locustas ordine militari ad bellum exeunt,tanta eorum animalium scatent multitudine.

In mari Indico locustæ aquatiles quaterna implent cubita. Autore Plinio. In India ternûm pedum longitudinis esse traduntur, cruribus & femoribus serrarum usum præbentes quum inaruerunt.

In Cyrenaica regione lex est ter anno debellandi eas.

Necare & in Syria militari imperio coguntur, quæ tamen Parthis in cibo gratæ sunt.

Lupis piscibus.

Lupum piscem laudatissimnm capi Romæ in Tyberi fluuio scribit Plinius lib. 9.

Lupis feris.

Cælius scribit Lupos apud Crotoniatas maximè scatere, à quibus Milonem ibidem deuoratum scribit.

Lagnibus.

Lagnis piscis apud Mæandrum & Lycum Asiæ, item apud Strymonem Europæ fluuios cernitur.

Loto.

Loton arborem gignit Africa, sed præcipua est circa Syrtes,atq; Nasamones. Autore Plinio.

Lilio.

Lilium laudatissimum est in Antiochia, & Laodicea, Syriæ, mox in Phaselide. Quartum locum obtinet in Italia nascens.

Susa urbs Persarum à Memnone condita nomen sumpsit à Liliorum multitudine. Nam Persæ Susam uocant Lilium.

Leporibus.

Baleares insulæ tot quondam leporibus obrutæ sunt, ut eius loci habitatores aduersus prouentum eorum,auxilium militare ab Augusto petiuerint. Nam prius famem regioni populatis messibus attulerant. Leporem marinum tactu pestilentem habet Indicum mare.

Lyncibus.

Lyncas frequētes generat Aethiopia. Autore Pli. li. 8. ca. 12.

Habet

Habet **Ledonem** herbã Arabia, Lesbidem gemmã Lesbos.

Melle.

HYbla mons Siciliæ optimo abundat melle. Martialis libro 11. Mella iubes Hyblæa tibi, uel Hymettia nasci.

Sicilia. Varro lib. 3. de re Ru. Propter hoc Siculum mel fert palmam, quòd ibi thymum bonum & frequens est.

Hymettus mons Atticæ. Statius lib. 6. The. Stridẽt & Hymettia mella.

Attica. Ouidi⁹: Adiice de flauis Attica mella fauis. Plinius: Mellis Attici in toto orbe summa laus existimatur.

Calydna una est Cycladũ, mellis itidẽ ferax. Ouidius lib. 8. Dextra Lebynthos erat, fœcundaq; melle Calydna.

Scribit Plin. Sabæos esse ditissimos syluarũ fertilitate odorifera, auri metallis, agrorum, rigui mellis, cæræq; prouentu.

Calabria. Horat. Quãquàm nec Calabræ mella ferũt apes.

In **Fortunatis insulis** copia est optimi mellis. Horatius: Mella caua manant ex ilice montibus altis.

Cyrnus insula est abundans melle, sed illaudato. Vergil. Sic tua Cyrnæas fugiant examina taxos.

Torini populi Indiæ uictitant melle, quo affluunt. Val. Fla. lib. 6. Mellis honos Torinis.

Strabo ait in **India** arundines sine apum auxilio mel ferre suauissimum.

Mellaria oppidum Hispaniæ meruit nomẽ à copia mellis.

Marmore.

Sinada oppidum Phrygiæ, ad L x. stadia proximum habet uicum Docimum, ubi marmor nascitur, quod incolæ Docimitem, Romani Sinadicum uocant. Horatius: Quòd si dolentem nec Phrygius lapis, Nec purpurarũ sydere clarior Delinit usus. Hac ratione Pontanus Idæas uocat columnas dicens: Hinc etiã templa Idæis innixa colũnis. Statius lib. 1. Syl. Sola cauo Phrygiæ mittit quam Sinados antro, Ipse cruentauit maculis lucentibus Atys.

Commendatur & marmor **Numidicum**, quod M. Lepidus primus omniũ Romæ ostendit, maculis quidẽ purpureis uariatum: nã hunc lapidẽ Atys quum in Phrygia Cybelem fugeret, cruentasse dicitur. Vocatur autẽ Porphyrites. Plinius ait, præter marmoris Numidici, ferarumq; prouentũ, nullum aliud esse regionis insigne. Martialis: Marmore picta Nomas.

Laconicum marmor uiride erat, & cunctis hilarius, o-

mniúq; pretiosißimũ.Stat.in Syl. Hic dura Laconũ Saxa nirẽt.

Tænarus Laconiæ promontorium marmor habuit laudatißimum.Tibullus : Quid'ue domus prodest Phrygiis innixa columnis,Tænare siue tuis,siue Caryste tuis?

Thasos Cycladum una marmor habuit maculosum, quod Thasium dicitur.

Carystos urbs Euboiæ,marmor habuit laudabile,quo primus in columnis Romæ usus est Mamurra. Plinius : Carystos (inquit)nobilis,nobilior tamen marmore.Lucanus:Qua maris angustat fautes lapidosa Carystos.

Luna urbs Ethruriæ marmor habuit candidum & lucidũ, quam propterea metalliferam, id est Marmoris feracem, uocat Statius,dicens:An ne metalliferæ repetit iam mœnia Lunæ.

Eurotas Laconiæ fluui⁹,ab eiusdẽ rei præstãtia cõmẽdatur.

In Syene Aegypti urbe fodiebatur etiam maculosum marmor,quod Pyropœcidos, id est, igneis maculis uariatũ dicitur. Eo faciebant obeliscos Aegypti reges.

Paros quoq; Aegæi maris insula marmor habuit laudabile. Plinius scribit Aegyptiũ Labyrinthum lapideis è Paro columnis fuisse factum. Horatius:Vrit me Glyceræ nitor,Splendentis Pario marmore purius.Ouidius lib.3.Metamor.Hæret ut è Pario formatum marmore signum.

Apud Sicyonem marmorum fuit nobilis uena,ubi Dipœnus & Scyllus cælatores patria Cretenses claruerunt.

Chios quoq; maris Aegæi insula,Taygetus,seu,Taygetum mons Laconiæ,Hymettus Atticæ, Donisa, Liguria, Dalmatia marmoris eximii laudem meruerunt.

Meretricibus.

In Suburra uico urbis Romæ fuerunt meretricum domicilia,quæ propterea Suburranæ dicuntur.Pamphilus:Deq; Suburranis Thaida fornicibus. Martialis : Famæ non nimium bonæ puellam,Quales in media sedent Suburra.

Corinthus urbs tantis deliciis eneruata est,ut Veneris templum ibidẽ fuerit,ubi mille circiter elegantes meretrices paratę erant uenientibus se prostituere,inter quas numerãtur præcipui nominis,Lais,Thais,Cyrene,Leæna,Synope,Phryne,Sicyone. Vnde natum prouerbium,Corinthiari,id est,Lasciuire.

Myrtis.

Sparta. Vergil.in Battarum : Et uiolæ genus omne hic est, & Spartica Myrtus.

Orontes.

Orontes. Salmonius: Nō Thabor horum animos, nō myrtifer angit Orontes. Eurotas. Catullus. Quales Eurotæ perpingunt flumina Myrtos.

Metallis.

Ilua Insula Thusciæ adiacens, clara est metallis. Ver. lib. 10. - Ast Ilua trecentos, Insula inexhaustis Chalybum generosa metallis. Plinius: Venaria Ilua, cum ferri metallis.

De Amathunte Cypri ciuitate, Ouidius lib. 10. At si forte reges fœcundam Amathunta metallis.

De Themese Cypri urbe. Statius lib. 1. Syl. Et queis se totis Temese dedit hausta metallis. Ouidius lib. 15. Hippotadæq; domos regis, Temesesq; metalla.

De Luna urbe Ethruriæ, Statius lib. 4. Syl. An ne metalli feræ repetit iam mœnia Lunæ?

Posidonius dicebat Plutum deum opulentiæ habitare subterranea Hispaniæ: tanta est in eo terrarum tractu, metallorū fœcunditas.

Italia (inquit Plinius) metallorum omnium fertilitate nullis cedit terris.

Murice.

Murex piscis est, cuius humore fit color purpureus, & quandoq; pro purpura capitur. Murice autem clauerunt loca sequentia: Tyros, Vergilius: Tyrioq; ardebat Murice læna.

Africa, Horatius: Te bis Afro murice tinctæ Vestiūt lanæ.

Baiæ. Idē lib. 2. Ser. Murice Baiano potior Lucrina Peloris.

Getulia. Idem, Argentum, uestes Getulo murice tinctas.

Phocis. Ouidius li. 6. Meta. Phocaico bibulas tingebat murice lanas.

Tarentum. Sidonius: Muricis Tyrii, seu Tarentini cōchyliato ditat indutu.

Sidon. Lucanus: Et Tyros instabilis, pretiosaque murice Sidon.

Laconia. Pamphilus, Picta, nec Oebalio fulget quæ murice nestis.

Assyria. Sidonius: Assyrius murex, nec tibi signa dabit. Idē dicendum de locis Ostro & purpura claris.

Muribus.

Cosæ urbs Italiæ, murium quotidie erumpentium multitudine obruta est.

Tanta est in Aegypto murium abundantia, ut & segetes

populentur, hisq; litatione & uotis resistere oporteat.

Argillus mons Thraciæ dictus est à multitudine murium, qui in terra ibidem reperti sunt concertantes. Argillus lingua Thracum mus dicitur.

Scribit Plinius ex Gyaro Cycladum insula, incolas à muribus fugatos.

Plurimi & ad Troadem perueniunt, unde iam magno prouentu fugauerunt accolas.

Tantus fuit apud Persas murium prouentus, ut repertę sint prægnantes in utero parentum. teste Plinio.

Messibus.

Habet Aegyptus binas in anno messes, ac totidem æstates. De Africa & Aegypto, Statius lib. 3. Syl. Quod messibus Afris Verritur, æstiferi quicquid terit area Nili. Aegyptus ab antiquis orbis horreum uocata est, quò Dei animi gratia & salutis confugere soliti sunt.

Libya. Horatius: Quicquid de Libycis uerritur areis. Mart. Possideat Libycas messes, Hermumq; Tagumq;.

Coronia urbs Thessaliæ. Statius li. 7. Theb. Exilē Glisanta, Coroniamq; feracē, Messe Coroniā, Baccho Glisanta colentes.

Gargarus mons in Ida. Claud. iam flauescentia centū Messibus, æstiuæ detondent Gargara falces.

Mercibus.

Orientales populi uariarum rerum mercibus, ut gemmis, auro, argento, thure, Balsamo, cæterisq; rebus aromaticis abundant. Hinc Stroza filius merces Eoas uocat, dicens: Ille dat Eoa lectos de merce lapillos.

Thebæ urbs centum portarum fama nobilis copiosa fuit Indicarum, Arabicarumq; mercium.

Minio.

Minio pigmento abundat Minius Iberię fluuius, nomē inde adeptus. Proper. Vt Mæotica nix Minio si certet Ibero.

Sisapo locus Hispaniæ optimū habet Minium. Pli. Celeberrimū Miniū ex Sisaponensi regione Betica. Miniario metallo.

Reperitur & Minium apud Colchos, in rupe quadam inaccessa. Optimum uerò supra Ephesum.

Margaritis.

Margaritis lapillis abūdat India. Plin. Quātū apud nos Indicis margaritis pretiū est. Idē lib. 9. Principium ergo, culmenq; omniū rerū pretii, margaritæ tenēt. Indicus maximè has mittit

Oceanus.

Oceanus. Bap. Pius: Indaq; gemmiferis margaris acta uadis. Habet etiam margaritas Taprobane Arabiæ insula: item Perimula promontorium Indię. Laudantur circa Arabiam in Persico sinu maris rubri.

Scribit Plin. Cascandrum insulam esse desertam in Oceano Indiam uersus, margaritis quæstuosam.

Tilos quoq; Arabiæ insula, celeberrina est margaritis.

Palæogones incolæ sunt Taprobanes insulæ, auri, margaritarumq; grandium fertiliores quàm Indi.

Tacitus scribit Britanniam aurum & argentum, aliaq; metalla gignere, & Oceanum margaritas, sed subfuscas & liuentes. Suetonius ait Cæsarem in Britanniam nauigasse, causa Margaritarum.

Mulis.

Hispania. Stroza pater: Hispanasq; simul mulas, mannosq; Britannos Adde.

Murenis piscibus.

Mare Siculum. Martialis: Quæ natat in Siculo grandis murena profundo.

Plinius probat lupum Tyberis, Rhombum Rauennæ, Murenam Siciliæ, & elopem Rhodi.

Sunt & prope Tartessum Hispaniæ urbem delicatæ Murenæ. Quintianus: Traxit & Tartesia Murena quosdam.

Magalibus.

Magalia, seu mapalia dicuntur Getulorum casæ, quæ calamis teguntur. Martialis: Tecum ego, uel sicci Getula mapalia Pœni, Et Poteram Scythicas hospes amare casas.

Ad hunc locũ facere uidetur, quod Sallustius scribit de Numidis, quos ait habuisse alueos nauium inuersos pro tuguriis.

Scythæ quoq; non alias domos habuerũt, quàm uolubiles, & plaustris ductiles. Vnde Horat. Campestres melius Scythæ, Quorũ plaustra uagas rite trahũt domos, Viuũt, & rigidi Getę.

Myrrha.

Myrrham arbusculam aromaticam succo distillantem habet Arabia. Vergilius in Cyri: Ille Arabis myrrhę quondam qui cepit ocellos.

Habet Myrrham Orontes. Propertius: Aut quid Orontea crines perfundere myrrha?

Asyria. Pontanus: Et asyriam redolentia pectora myrrhã.

Excellit & Troglodytica Myrrha, quæ lucida est, subuiridis,

ridis,& mordax.

Musculis.

Musculi pisces nascuntur in Stymphali Arcadiæ.

Muriis.

Antipolis urbs Asiæ,Muriis & Thynnis piscibus abundat. Martialis:Antipolitani fateor sum filia Thynni.

Monilibus.

India.Statius li.1.Syl.Huic Inda monilia Glaucũ,Proteaq́;, atq; omnem Nereida quærere iussi. Vbi loquitur de forma, & cultu Violantillæ uxoris Stellæ poëtæ Patauini.

Murrha gemma.

Murrham gemmam(qua fiebant murrhea, seu murrhina pocula pretiosa) multis in locis mittit Parthia.Propertius:Murrheaq́; in Partis pocula cocta focis.

Montibus.

Macedonia perpetuis montibus cingitur.Habet ab Oriẽte Ossam & Pelion, Ab occasu Pindum, Ab Aquilone Olympum,à Meridie,Othryn.

Corsica quoq; montibus,tanquàm uerticibus, abũdat. Vnde & nomen sumpsit,Corsas enim tempora Græci uocant.

Molaribus.

Antron urbs est Thessaliæ, cauernis & cuniculis abũdans, quibus optimi lapides ad molas eruuntur. Gellius uocat molas illas trusatiles, ubi loqtur de Plauto:quẽ ait operã pistori locasse,& fecisse quęstũ in agẽdis molis illis,quas trusatiles uocant.

Melino.

Melinum pigmentum nomen sumpsit à Melo insula, unde exportatur.

Magnete.

Magnes lapis est argento similis,ferrum ad se attrahens.Reperitur in India,& in Siphno insula maris Aegei.

Melonibus.

Melones (quos ueteres Melopepones dicebant) fructus sunt hortẽses,qui humi rotundãtur. Spartianus Ostienses probat.

Muscis.

Plinius ait Cyrenaicos Achorem deum contra multitudinem muscarum inuocare,eiq́; litare consueuisse.Muscarum multitudo depopulata est quondam Megarenses.

Myrica.

Myrica arbuscula,nascitur domestica in Aegypto, & alibi agrestis.

agrestis.

Myrobalano.

Myrobalanũ arbor est frequẽs apud Troglodytas Aethiopiæ, Aromaticam ferens glandem, qua fit unguentum preciosum. Palma quæ fert myrobalanum, probatissima est in Aegypto.

Malobathro.

Malobathrum unguentum est odoriferum, Syriæ regioni peculiarẽ. Horatius: Cum quo morantem sæpe diem mero Fregi, coronatus nitentes Malobathro Syrio capillos.

Meliloto.

Melilotos herba est suauis & mellea, de qua Ouidius: Pars thyma, pars rores, pars meliloton amant.

Melilotos optimus est Atticus: Nascitur & in Campania circa Nolam mellini coloris, odorisq; uehementis.

Mantichora.

Mantichoram feram India gignit magnitudine leonis, pelle uillosa & purpurea, uultu & auribus propè humanis, triplici dẽtium serie in utraq; maxilla, utrinq; aculeis cuspidatam, quos in certamine pro telis iaculatur.

Monope.

Monopem animal tauri magnitudine habet Pæonia.

Muribus Araneis.

Muribus Araneis, (quos Herodotus Mygdalos uocat) scatet Britannia.

Monocerote.

Monoceros fera est sæuissima, capite ceruino, pedibus elephãtinis, cauda aprina, reliquo corpore similis equo, uno in frõte cornu duûm cubitorum armata: Nascitur in Aethiopia.

Margaris.

Margari pisces sunt specie rotunda, & gregatim natantes, ac regem sectantes more apum. Reperiuntur in mari rubro.

Membranis.

Membranæ Pergami primum repertæ sunt.

Malis punicis.

Malum punicum, seu granatum, frequens est apud Carthaginem, unde cognomen sumpsit.

Malis Cydoneis.

Malis Cydoneis (quæ & Cotonea dicuntur) nomen dedit Cydon urbs Cretæ, in qua magnus fuit eorum prouentus.

Milio.

Milio gaudet Campania, pultemq; candidam ex eo facit. Sarmatarum quoq; gentes hac maxime pulte aluntur. Aethiopes nõ aliam frugem, quàm milii, hordeiq; nouere. Habent & Niuerni agros milio, perinde ac frumento, aut aliis segetibus refertissimos, quo etiam contrito, & in farinam redacto pultem conficiunt.

Malua.

Maluas Plin. scribit in Arabia septimo mense arborescere, quod est argumentum magnæ fertilitatis.

Moly herba.

Moly herba à Mercurio reperta, maxime contra uenena efficaciæ, nascitur in Cyllene Arcadiæ.

Militibus.

Plinius scribit Italiam nuntiato Gallico tumultu solam sine externis ullis auxiliis armasse peditum L X X X. milia, Equitum D C C. milia.

Mulis piscibus.

Mulos pisces Septẽtrionalis gignit Oceanus, & proxima pars occidentis.

Merulis albis.

Merulæ circa Cyllenem Arcadiæ, nec usquàm alibi candidæ nascuntur.

Aliis rebus.

Mithridanion herbam generat Pontus. Melichrysim gemmam India. Magudarim caulem Syria. Mastichem arborem Chios insula.

Niuibus.

Taurus, Othrys, Rhodope, Scythia, Thracia, nullo ferè tẽpore nõ rigent niuib⁹, gelu, ac glacie. Taurus, Remaclus: Nubibus impono Taure niuose tuis. Scythia, Lucanus: Solibus & nullis Scythicæ, quũ bruma rigeret, Dimaduere niues. Thracia. Statius lib. II. Bistoniæ tepuere niues. Ouidius: Brachia Sythonia candidiora niue. Othrys. Claudianus: Lassa per Othrysias fundere membra niues. Rhodope. Ouidius in Episto. Quà patet umbrosum Rhodope glacialis ad Hemum.

Scribit Plinius Atlantis uerticem, altis etiam æstate, niuibus operiri.

Nemoribus.

Zacinthos insula non procul Corintho. Verg. lib. 3. Aeneam

Iam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos.

Egaleos mons Atticæ. Statius lib. 12. Diues & Egaleos nemorum, Parnesq́ benignus Vitibus.

Atlas (inquit Martianus Capella) nemorosus est, scatẽs fontibus, sed rupibus infœcundus.

Nucibus.

Auella urbs Campaniæ, nuces habuit præstantissimas. Plinius: Nuces Auellanæ capitis dolorẽ faciunt. Verg. Et qui maliferæ despectant mœnia Auellæ.

Plinius laudat Tarentinas amplitudine, & putaminis mollicie. Columella: Nucem Græcam Auellanam, & Tarentinam hoc modo facere poteris.

Thasiæ. Quintianus: Thasia nux quosdã, Cilix & piscis aliquos. Varro apud Gelliũ Scaros Cilices, nuces Thasias, palmas Aegyptias, glandes Ibericas inter cibos electiles reponit.

Optimum genus Nucum fuit Persicum, autore plinio. Politianus in Rust. Cornaq; cum Cerasis, duroq; putamine clausa Persica nux.

Plinius laudat Ponticas. Vnde Statius lib. 1. Syll. Quicquid nobile Ponticis nucetis.

Nardo.

Nardus, seu Nardum frutex est aromaticus, quo India & Persis abundant. Horatius: Nunc & Achæmenio perfundi Nardo iuuat. Plinius: Cuius folia nihil ab Indico nardo distant.

Nymphis.

Oceanus Nympharum omnium pater est. Catullus: Non genitor Nympharum abluat Oceanus.

Napis.

Amiternum urbs Campaniæ Napis abũdat. Martialis: Hos Amiternus ager felicibus educat hortis. Plinius: Napi uerò Amiternini (quorum eadem ferè natura) gaudent æque frigidis. Napus in Aegypto mire celebratur propter olei celebritatem, quod de semine eius faciunt.

Nebridibus.

Nebrides dicuntur damarum, seu ceruorum pelles. His abundat mons Nebris nomine, autore Solino.

Nitro.

Nitrum lapis est sulphuri commixtus, & natura sali proximus. Apud Epirum fit eodem quo sal modo. Optimum crescit in Macedonia, quod uocant Colestricum. In Aegypto confi-

citur multò abundantius, sed deterius. Nitrariæ egregiæ Aegyptiis circa Memphim esse consueuerunt.

Nasturcio.

Nasturcium herba est torporem & hebetudinē excitans. Frequens est apud Babylonem.

Neadibus.

Neades animalia sunt, quorum uoce abrumpitur terra. Reperiuntur in Samo insula.

Narcisso.

Plinius ait probatissimum narcissum crescere in Lyciæ montibus.

Ostro.

LEmannus lacus, Gebennæ propinquus, colore muricis abundare arguitur dicto Ricardi Bartolini: Ostrifero madidum caput obiectare Lemanno.

Sarra, seu Tyros. Vergilius: Vt gemma bibat, & Sarrano dormiat ostro.

Sidon. Ouidius: Hic qui Sidonio fulget sublimis in ostro.

Assyria. Vergilius in Cyri: Non Libys Assyrio sternetur lectulus ostro.

Phœnicia. Ruffus Festus: Agenoreo color hinc mentirier ostro.

Tænarus mons Laconiæ. Aegidius Maserius: Commendēt ostrum Tænarus, atq; Tyros.

Chalcedon. Luc. lib. 9. Pontus & ostriferā dirimat Chalcedona cursu.

Oleo, & Oliuis.

Venafrum Campaniæ oppidum præcipuam olei laudem meruit. Martiar. lib. 13. Hoc tibi Campani sudauit bacca Venafri Vnguentum. Horat. Pressa Venafranæ quod bacca remisit Oliuæ. Plinius: Et uulgò (inquit) principatum hoc bono obtinuit Italia toto orbe, maximè agro Venafrano.

Picenum regio Italiæ. Martial. Si mihi Picena turdus Palleret oliua. Oliuam Picenam commendat Plinius.

Sicyon urbe Achaiæ. Ouid. in Ibin: Aut ut oliuifera quondam Sicyone profecto.

Trebia, seu Trebula urbs Italiæ (quæ prius Nitisca dicebatur) etiam claruit oliuis. Verg. lib. 7. Ereti manus omnis, Oliuiferæq; Nitiscæ.

Peparethros insula. Ouid. lib. 7. Meta. Et Giaros, nitideq;

feraх

ferax Peparethos oliuæ.

Ager Sabinorum. Ouid. lib. 3. Fast. Primus oliuiferis Romam deductus ab aruis.

Eurotas fluuius Laconiæ. Sta. lib. 4. Theb. Taygetiq; phalanx, & oliuiferi Eurotæ Dura manus.

Licabesos mons Atticæ. Stat. lib. 12. Parnesq; benignus Vitibus, & pingui melior Lycabesos oliua.

Betis Hispaniæ fluuius. Martialis; Betis oliuifera crinem redimite corona. Plinius: Glareosum oleis solum aptissimũ in Venafrano, pinguissimum Betica. Idem: Betica quidem messes uberrimas inter oleas metit.

Paropotamia proxima Tigri regio non palmetis modo, uerum & oleo, pomisq; & aliis arbustis nobilis est.

Oliuis etiam abundare Fortunatas insulas ostendit Horatius dicens: Germinat & nunquam fallentis termes oliuæ.

Taburnus mons Campaniæ. Vergilius: Iuuat Ismara Baccho Conserere, atq; olea magnum uestire Taburnum.

Ouis.

In Velitris Volscorum oppido, fuit ouorum ingens abundãtia. Mantuanus: Iam latii Romam caput, ouiferasq; Velitras.

Pygmæorum casas luto, pennisq; & ouorum putaminibus construi scribit. Plin. lib. 7.

Oonæ eodem teste insulæ sunt Ponti, in quibus ouis auium & auenis uiuunt incolæ.

Ouibus.

Galesus, Calabriæ flumen, ouium multitudinem quondam fertur habuisse. Horatius libro 2. Carm. Dulce pellitis ouibus Galesi flumen.

Canusium urbis est Appuliæ, in qua lanæ erant rutili coloris. Iuuenalis Satyr. 6. Pastores, & ouem Canusinam, ulmosq; Falernas.

Gallia. Horatius: Nec pinguia Gallicis crescunt uellera pascuis.

Calabria, & Appulia. Colu. lib. 8. Generis eximii Calabras, Appulasq; milites nostri existimabant, earumq; optimas Tarentinas. Nunc Gallicæ preciosiores habentur, earũq; præcipuæ Altinates. Altinum autem oppidũ est in palude positum, similem Rauennæ situm habens. Martialis: Velleribus primis Appulia prima, secundis Nobilis Altinum, tertia laudat ouis. Plinius: Lana autem laudatissima Appula, & quę in Italia Græci

pecõ

pecoris appellatur, alibi Italica. Tertium locum Milesiæ oues obtinent. Appulæ breues uillo, nec nisi penulis celebres. Circa Canusium, Tarentumq; summam nobilitatem habent.

Tibareni populi sunt Trapezonti imminentes, Chalybibus uicini, ouium præstantissimi cultores. Priscianus seu Rhemnius in Dionysii Geographia: Hic pecorum est diues nimirũ gens Tibarenûm. Hanc prope sunt Chalybes durissima regna colentes, Quos labor exercet sæuus, ferriq; metalla.

Aegyptus adeò herbis exuberat, autore Diodoro Siculo, ut oues bis anno ibidem pariant, bisq; præbeant lanam.

Herodotus ait in Arabia esse oues cauda trium cubitorũ, quam per humum trahunt.

Sunt & minutissimæ oues in Chio pabuli inopia, quarum tamen lacte caseus conficitur laudatissimus. Ibidem agni statim à partu matrem pastoremq; agnoscunt, & circa petulca lasciuia subsiliunt.

Ornis.

Pelion mons Thessaliæ. Val. Flac. lib. 1. Argo. Quantum Peliacas in uertice uicerat ornos.

Odoribus.

Arabia propter uarias herbas, fruticesq; aromaticos, tota est odorifera. Statius lib. 1. Syl. Odoriferis Arabũ quod doctus in aruis. Tibullus: -Vrantur odores, Quos tener è terra diuite mittit Arabs.

Saba. Colu. lib. 11. Cœlitibus, templisq; Sabæum miscet odorem. Statius libr. 2. Syl. Odoriferos exhausit flamma Sabæos. Plinius scribit Sabæos ditissimos syluarũ fertilitate odorifera.

Persis. Syllius lib. 15. Altera Achæmenium spirabat uertice odorem. Ad hoc allusit Horatius: Persicos odi puer apparatus.

Assyria. Catullus: Fragrantem Assyrio uenit odore domũ.

Panchaia, & Idaspes. Claudianus: Quicquid thuriferis spirat Pãchaia syluis, Quicquid odorat⁹ lõge blãditur Idaspes.

India. Syllius li. 17. Qualis odoratis descẽdit Liber ab Indis.

Armenii. Tibull. lib. 1. Iactat odoratos uota per Armenios.

Oraculis.

Apud Delphos, oppidũ Phocidis, dabantnr Apollinis oracula. Plinius: Subeunt in hac reputatione Delphica oracula, uelut ad castigandam hominum uanitatem à deo missa.

Ostreis.

Ostrea, seu Ostreæ appellantur aquatiles conchæ, quarũ olim usus

usus erat in deliciis. Optimæ fuerunt in lacu Lucrino. Martialis: Ebria Baiano ueni modo concha Lucrino. Horatius: Non me Lucrina iuuerint conchylia. Sergius Orata (qui primus ostrearum piscinas habuit) optimũ saporẽ Lucrinis adiudicauit.

Gerardasca stagnum est agri Volaterrani, optimis ostreis refertum.

Baiæ. Adrianus Cardin. Baiana ostrea, murices, luposq;.

Circæi. Hora. Ostrea Circæis, Miseno oriuntur echini.

Abydus. Mantuanus: Vnus, & ostriferam Sesto qui iunxit Abydon.

Oppidis.

Alexandri magni comites in eo tractu Indiæ, quem subegerant, scripserunt quinq; milia oppidorum fuisse, Indiamq; tertiam partem esse terrarum omnium, & multitudinem gentium innumeram probabili ratione. Indi enim propè gentium soli nunquàm emigrauere suis finibus.

Betica olim habuit oppida 175.

Oleribus.

Syria in hortis operosissima oleribus abundauit. Vnde natum Adagium, Multa Syrorum olera.

Onagris.

Onagri syluestres asini præcipui sunt in Phrygia & Lycaonia. Sunt & in Mauritania cursu pernices, citoq; desistentes, quos anhelos uenatores propterea facilè capiunt.

In India reperiuntur agrestes, equi magnitudine, capite penè rubenti, oculis cæruleis, uno in fronte cornu.

Onocrotalis.

Onocrotalos aues, olorum similitudinem habentes, Gallia Septentrionalis, Oceano proxima mittit.

Onychite.

Onychitem gemmam in Arabiæ montibus, nec usquàm alibi nasci ueteres putauerunt.

Aliis rebus.

Othonem & Oenanthem herbas habet Syria. Opalos gemmas, India. Ocram pigmentum, Topazonos insula. Obsidiarum lapidem, Aethiopia. Oryges feras, Africa. Origanum herbam, Bœotia.

Pice.

PLinius: Asia picem Indicam maximè probat. Græcia Piericam, Naryçiam. Verg. lib. 2. Georg. dicens: Et iuuat undantem

tem buxo spectare Cytorum, Naryciæq; picis lucos. Est autem **Narycia**, seu Narycium oppidum Volscorum. Colu.li.11. Sobolē dabit illa capacē Naryciæ picis, aut Actæi mellis Himetti.

Est & circa **Idam** in Troade pix plurima. Vergil. lib.3.Georg. Idæasq; pices, & pingues unguine cæras.

Illyrium, seu **Illyria** Epyri regio, Italiæ propinqua pice quoq; abundat. Ouidius: Nigrior Illyrica cui pice sanguis erat.

Theopompus apud Plinium testis est, in **Apolloniatarum** agro picem fossilem non deteriorem **Macedonica** inueniri.

Piceis Arboribus.

Picea arbor frequens est in **Pado**: Vnde impositum fluuio nomen. Pades enim Picea Gallice uocantur, inquit Plinius.

Palmis.

Apud Hessenos populos urbs est **Eggada** nomine, fertilitate, & nemoribus palmetorum nobilis.

Aegyptus. Plinius: Palma (inquit) quæ fert Myrobalanum, probatissima est in Aegypto. Quintianus: Inuenta mensis palma mox Aegyptia.

Idume prouincia Syriæ palmis luxuriat. Lucanus: Et arbusto palmarū diues Idume. Vergil. lib.3. Georg. Primus Idumæas referam tibi Mantua palmas.

Hiericus oppidum est Idumęæ, in cuius agro Strabo ait palmetum esse centum stadiorum, Plinius Hiericuntem palmetis consitam, & fontibus irriguam uocat. Idem: Sed ut copia (inquit) ibi atq; fertilitas, ita nobilitas in Iudæa: nec in tota, sed Hiericunte maximè.

In **Babylonia** per omnem regionem palmę sunt sua sponte nascentes, plæræq; fructiferæ.

Arabia. Ouidius lib.10. Palmiferos arabes, Pauchæaq; rura reliquam.

Pharos Aegypti Insula. Ouid. lib.2. Eleg. Quę colis & Mēphin, palmiferamq; Pharon.

Selinis urbs iuxta Lilybæum. Syllius: Audax Hybla fauis, palmis quoq; onusta Selinis. Verg. lib.3. Aen. Teq; datis linquo uentis parmosa Selinis.

Plinius scribit **Iudæam** esse inclytam palmis.

Est & in Lyguria castrum **S. Romuli** palmis nobilibus refertum.

Canaria una ex Fortunatis insulis abūdat palmetis, cariotas,

tas, id est, palmarum fructus ferentibus. Martialis: Notæ carriotides theatris. Statius: Prægrandes cariotides cadebant.

Tylos insula maris Persici, palmas, oleas, uites, ficos, & uaria pomorum genera profert.

Thebæ Aegyptiæ palmis itidem fœcundæ fuerunt. Statius: Seu quæ palmiferæ mittunt uenalia Thebæ.

Pomis.

Tybur oppidum non procul Roma, pomis abundauit. Colu. libro 11. Et turris lacus, & pomosi Tyburis arua.

Phæacum regio tanta pomorum ubertate claruit, ut præmaturis fructibus noui statim succederent. His auté præfuit Alcinous. Stat. libro 1. Syl. Quid bifera Alcinoi laudem pomaria, uosq; Qui nunquàm uacui prodistis in aëra rami? Iuuenalis Saty. 5. Illa iubebit Poma dari, quorum solo pascaris odore: Qualia perpetuus Phæacum Autumnus habebat.

Anio fluuius Tyburi propinquus, etiam pomis abũdat. Propertius: Ramosis Anio qua pomifer incubat aruis.

Phalisci, Volscorum populi, etiam abundant pomis. Ouid. lib. 3. Eleg. Quum mihi pomiferis coniux foret orta Phaliscis.

Aspagones Indiæ populos, uitis, lauri, buxi, pomorumq; omnium in Græcia nascentium fertiles scribit Plinius.

Omnes Fortunatæ Insulæ copia pomorum & auium omnis generis abundant.

Plumbo.

Mictis Insula candidum generat plumbum. Plinius lib. 4. cap. 16. Timæus historicus à Britannia introrsus sex dierum nauigatione abesse dicit insulam Mictim, in qua candidum plumbum proueniat.

Ex Cassiteride insula, ait Plin. lib. 7. cap. 56. plumbum primus apportauit Midacritus.

Cantabria nigro abundat plumbo.

Pantheris.

Hyrcania Scythiæ pars Pantheris, Pardis, & Tygrib' abũdat.

Pinis.

Atlas mons, Ausonius: Mec pimifer Atlas Amphitryoniadem puerum.

Ida. Statius libro 3. Syl. Pergame pinifera multo præciosior Ida.

Lycæus mons Arcadiæ. Statius lib. 7. Theb. Nec sua pinigero magis adnatet umbra Lycæo.

Simois

Simois fluuius Phrygiæ. Statius lib.12. Pinigeri rapitur Simoëntis ad amnem.

Mænalus. Vergil. Pinifer illum etiam sola sub rupe iacentem Mænalus, & gelidi fleuerunt saxa Lycæi.

Ossa mons Thessaliæ. Luca. Quantus Piniferæ Boreas quũ Thracius Ossæ Rupibus incubuit.

Othrys. Valerius Flac. Parnasi lateant iuga, cesserit Othrys Piniger.

Portis.

Aegyptiæ Thebæ centum portis nobiles fuerunt. Iuuenalis: Ecce uetus Thebæ centum iacet obruta portis. Plinius: Et Diospolis magna, eadem Thebæ, portarum centum nobilis.

Piscibus.

Aulis urbs, seu portus Bœotiæ, piscibus abundat. Ouid. lib. 12. Bœotaq; tellus Aulide piscosa puppes tenuisset ituras.

Benacus lacus. Petrarcha: Carmine piscoso referens accepta Benaco. Vbi primam corripuit, quæ à Vergilio producitur.

Gnydos Lyciæ ciuitas. Ouid. lib. 10. Piscosamq; Gnydon, grauidamq; Amathunta metallis.

Multa sunt in Nilo piscium genera, inter quos numerantur Lepidothus, Coracinus, Porcus, Phagonus, Silurus, Citharus, Alosa. Ex testaceis Dilichius, Phiscus, Bosites.

Tanta est in Thule insula piscium multitudo, ut ligni loco comburantur ab incolis.

Gedrosi Indiæ populi (qui Arbim amnem incolunt) fores in domibus maxillis piscium, & beluarum faciunt, & ossibus tecta contignant.

Populis arboribus.

Sperchius fluuius Thessaliæ. Ouid. libr. 1. Meta. Populifer Sperchius, & irrequietus Enipeus.

Padus. Ouid. lib. 2. Eleg. Frigidus Eurotas, populiferq; Padus.

Populos nigras, efficacissimas habet Creta Insula.

Papyro.

In Lacunis Nili nascuntur iunci, ex quorum tenuissimis fissuris contexuntur chartæ & uela, & uestes & stragula. Est auté Papyrus frutex nascens in paludibus Aegypti, aut quiescétibus aquis Nili. Papyrum ostendit primus in Aegypto Alexáder. De Papyro, Lucanus: Nondum fluminias Memphis contexere Biblos Cœperat. Ouid. lib. 15. Perq; Papyriferi septemflua flumina Nili. Martialis: Perdite Niliacas Musæ mea damna papyros.

Plinius

Plinius lib.13. Papyrũ (inquit) naſcitur in paluſtribus Aegypti, aut quieſcentibus Nili aquis, ubi euagatæ ſtagnant, duo cubita non excedente altitudine gurgitum. Et paulò pòſt: Nuper & in Euphrate naſcens circa Babylonem Papyrum intellectum eſt eundem habere uſum chartæ.

Prunis.

Damaſcus urbs Syrię optimis abundat prunis, quæ Damaſcena uocantur. Columel. lib.11. Armeniiſq; & Cæreolis, pruniſq; Damaſci. Plinius lib.15. In peregrinis arboribus dicta ſunt Damaſcena, à Syriæ Damaſco cognominata.

Pyris.

Plinius ait **Cruſtumina** Pyra cunctis eſſe gratiſsima.

Abundant & Pyris **Calabri,** quæ conſueuerũt hoſpitibus apponere. Horat. Non quo more Pyris ueſci Calaber iubet hoſpes. Hinc Adagium, Calabri hoſpitis Xenia.

Cruſtuminis proxima ſunt **Falerna,** à potu; quoniam tanta uis ſucci abundat.

Porris.

Aricia urbs Italiæ porris abundat. Martialis: Mittit præcipuos nemoralis Aricia porros.

Tarentum. Idem Martia. Fila Tarentini grauiter redolentia porri.

Plinius ait laudatiſsimum porrum eſſe in **Aegypto,** mox Orchiæ, atq; Ariciæ.

Phaſianis.

Phaſiani, à Phaſide Colchorũ fluuio dicuntur, quòd ibi ſint frequentes. Lactãtius: Cernitur & mixtam Phaſidis inter auem. Martia. lib.13. Argiua primùm ſum deportata carina, Antè mihi notum nil niſi Phaſis erat.

Paludibus.

Nilus. Statius li.3. Syl. Vnde paludoſi fœcunda licentia Nili. **Rauenna.** Sillius lib.8. Lenta paludoſæ proſciudũt ſigna Rauennæ.

Sicambri populi Germaniæ Rheno proximi, in paludibus habitãt. Propertius: Ille paludoſos memoret ſeruire Sicambros.

Portentis.

Nilus. Stroza fil. Et portentiferi naſſet uada noxia Nili.

Pruinis.

Scythia, Riphæi, Caucaſus, Strymon fluuius Thraciæ perpetuis rigent pruinis. Vergil. lib.4. Georg. Aruaq; Ri-

phæis nunquam uiduata pruinis. Claudianus: Caucaseas captiua bibunt armenta pruinas.

Pharetris.

Creta. Vergil. lib. 3. Georg. Armaq;, Amyclæumq; canem, Cressamq; pharetram.

Cnosos & Gortyna urbes Cretæ. Luc. 3. Creta uetus populis, Gnososq; agitare pharetras Docta, nec Eois peior Gortyna sagittis.

Cydon urbs Cretæ. Ouid. lib. 8. Meta. Armaq;, equosq;, habitusq; Cydonæasq; pharetras.

Lycia. Statius lib. 6. Theb. Cætera pars Lyciis gaudet contenta pharetris.

Media, Marullus: Non tot spicula Medicis pharetris.

Purpura.

In Meliboea, urbe Thessaliç, claruit usus purpuræ. Vergil. lib. 5. Aeneid. Purpura Mæandro duplici Meliboea cucurrit.

Plinius ait in Laconia purpurã optimam fieri consueuisse. Horat. Nec Laconicas mihi Trahunt honestæ purpuras cliẽtes.

Bombycinam uestẽ texere Pamphila Platis filia in Coo insula prima docuit. Martialis: Nec Coæ referunt iam tibi purpuræ.

Tyros. Tibullus: Illi selectos certent præbere colores, Africa puniceum, purpureumq; Tyros: Idem: Vellera det succis bis madefacta Tyros.

Sidon & Ancon. Syllius lib. 8. Stat fucare colus, nec Sidone uilior Ancon.

Plinius de Carthagine loquens, Nunc omnis (inquit) nobilitas conchylio, atq; purpura constat.

Purpuras pisces habent Sigæum & Lectum Idæ promontoria.

Placentis.

Picentes pane laudãtur, quem conficiebant ex halicæ materia macerata. Hic ob duriciam frangi non poterat, nisi lacte, mulso'ue mollitus. Martialis: Picentis Ceres niueo sic nectare crescit, Vt leuis accepta spongia turget aqua. Pãphilus: Non halicæ panes, non quas tibi terra placentas Picentina dedit.

Pyramidibus.

Pyramides lapideæ fuerunt structuræ in Aegypto, quas reges sumptu maximo erigebant, aut in ostentationem diuitiarũ, aut in usum sepulturæ, aut ad excitandum populi torporem.

Earum

Earum una CCLX. milibus hominum, uiginti annorum ſpacio conſtructa fertur, tanta quidem rerum prodigentia, ut in raphanos, alliũ & cępas (quibus operarii ueſcebantur) MDCCC. talenta erogata ſint. Martialis: Barbaba Pyramydum ſileat miracula Memphis.

Procellis.

Syrtis, Charybdis, Scylla, Malæa, Caphareus, marina dicuntur pericula, procellis frequentibus agitata. Pamphilus, Perq́; procelloſas Syrtes, per ſaxa Maleæ, Per mare, quod rapido uortice Scylla trahit.

Pectinibus.

Pectines piſces ſunt lati, quibus abundat Tarentum. Horat. Pectinibus patulis iactat ſe molle Tarentum. Plin. ait laudatiſsimos eſſe pectines Mitylenis, in Aegypto uerò pectũculos.

Pecore.

Phyllos regio Arcadiæ. Sta. lib. 4. Theb. Aptior armentis Mydea, pecoroſaq́; Phyllos.

Tartari populi, quũ frugibus careant, pecore tamẽ abũdãt. Et quoniã aquarum ſunt pauperes, equinum ſanguinem bibunt.

Sclaui regionem habitant adeò feracem, ut bis in anno grauidas habeant pecudes, quæ quater tondentur.

Volaterranus ait Pannoniam pecoribus & uitibus abundare, ſed olei pauperem eſſe.

Orchomenos urbs Arcadiæ, Polymelos à pecoris copia nomen meruit.

Angli pecore abundant, laniſq́; molliſsimis, quoquouerſus exportatis. Viuaria animalium ad tria milia in tota inſula cernuntur, inquit Volaterranus.

Pabulis.

Morauia ſterilitatem olei, & uini, Pabulorum, frumenti, pecoriſq́; copia abunde penſat.

Erithrea inſula Hiſpaniæ tantæ eſt fœcunditatis, ut oporteat pecudes pabuli copia, excreatione ſanguinis purgari: Cuius rei cauſa, ea finguntur quæ de Geryonis armentis dicuntur.

Plin. ait nihil eſſe laudatius Germaniæ pabulis.

Pernis.

Pernæ piſces de genere concharum, frequentes ſunt circa Pontias inſulas.

Pſymmythio.

Pſymmythium, ſeu Ceruſſam parit Rhodos inſula.

Pumicibus.

Pumices dicuntur lapides erosi amne, leuigandis corporibus aptissimi. Laudantur in Melo, Scyro, & Aeoliis insulis. Reperiuntur & in Sicilia nigri coloris.

Persicis.

Persica dicuntur à Perside regione his abundante. Habet Aegyptus Persicum arborem similem pyro.

Paliuro.

Paliuro arbori Cyrenaica regio suam postponit Loton.

Ptisana.

Ptisanæ Potioni (cuius laudibus Hippocrates uolumē unum dicauit) bonitas præcipua Vticensi. in Aegypto fit ex hordeo.

Panico.

Panico cibo præcipuè utitur Aquitania. Ponticæ gentes nullum panico præferunt cibum.

Portu.

Aulis urbs Bœotiæ portum habuit quingentarum nauium capacem.

Strabo ait Anthedonem Bœotiæ urbem portuosam esse.

Munychia urbs Atticæ habuit stationem c c c c. nauium capacem.

De Lycia, Seneca in The. Tutamq; crebris portubus Lyciā uidet.

Pardis.

Pardos in Africa, Syria'que esse creberrimos, ait Plinius. Capiuntur & in regione Mauritaniæ. Sunt & in Caria ac Libya prælongi admodum, animo imbelles, saltu agiles, pelle adeò dura, ut ferro non cedat.

Pristibus

Pristes pisces sunt in mari Indico c c. cubitorum.

Plataniștis.

In Gange reperiuntur Platanistæ pisces x v. cubitorum.

Phœnice.

Phœnicem auem annis 690. uiuentē sola fert Arabia. Claudianus: Hæc fortunat⁹ nimiū Titanius ales Regna colit. Solisq; plaga defensus iniqua Possidet intactas ægris animalibus oras.

Palumbibus.

In agrum Volaterranum Palumbes quotannis aduoant è mari.

Psytacis

Psytacis.

India Psytacum mittit, auem humanæ uocis docilem. Claudianus: -Et si qua loquendi Gnara, coloratis uiridis defertur ab Indis. Nunc etiam aduehuntur ex Lusitania, insulisque Aethiopicis.

Phaleridibus.

Phalerides aues habet Parthorum Seleucia. Aquaticarum laudatissima Asia.

Phalocrocoraces aues Balearium insularũ sunt peculiares.

Pellibus.

Ex Tana, Venetorum castello, exportantur pelles & mancipia, quæ Sarmatæ mercantur, uocantq; Carcasos.

Panibus.

In Scolo Bœotiæ uico laudatissimi fiebant panes.

Pelamidibus.

Pelamidum piscium copiam habent Alyzones populi. Strabo ait etiam reperiri in angustiis Byzantii.

Peloridibus.

Pelorides pisces dicuntur à Peloro promontorio, ubi scatẽt.

Peponibus.

In Campania, Pepones optimi sponte proueniunt.

Petroselino.

Optimum Petroselinum ueniebat quõdam ex Macedonia.

Pœphagis.

Habet India pœphagum animal duplo magnitudinem equi excedens.

Perdicibus.

Theophrastus dixit perdices esse in Paphlagonia duplici corde.

Palæstra.

Fuerunt Spartani clarissimi pugiles, & palæstritæ. Propert. Multa tuæ Spartæ miramur iura palæstræ.

Aliis rebus.

Parthenium pigmentum habet Aegyptus.

Purpurissum colorem India.

Panacem herbam Clitorus mons.

Panacem unguentum Arabia.

Philoginon gemmam, Porphyritem lapidem, Perseam arborem Aegyptus.

Phatagam animal, Porphyrum serpentem India.

Parnopum auem, Galatia.

Pardialim & Perſeum piſces Mare rubrum.

Populo, & diuerſis rebus habundat Parrhiſiorum Lutetia.

Quercubus.

CHaonia pars Epyri, glandibus abundat, & quercubus. Ouid. lib. 10. Vmbra loco uenit, nó Chaonis abſuit arbor.

Dodona ſylua Epyri. Val. Flac. lib. 1. Arg. Dodonida quercum Ingredior. Syllius lib. 3. Implet fatidico Dodonida munere quercum.

Oſſa mons Theſſaliæ. Val. Fl. Fleuit ubi Oſſeę captaret munera quercus.

Racemis.

CAecubum oppidum in ſinu Caietano, terras habet optimi uini feraces. Horatius: Cæcubum, & prælo domitam Caleno Tu bibes uuam.

Tmolus mons Lydiæ. Ouid. lib. 4. de Ponto: Africa quot ſegetes, quot Tmolia terra racemos, Quot Sycion baccas.

Methymna. Ouid. Gargara quot ſegetes, quot habet Methymna racemos.

Rhombis.

Adria, ſeu mare Adriaticum. Iuuena. Satyra. 4. Incidit Adriaci ſpacium admirabile Rombi.

Rhombitem Ptolemæus ait eſſe fluuium poſt Mæotidem à Rhomborum frequentia nominatum.

Plinius ait Rhumbum Rauennæ eſſe laudatiſsimum.

Roſis.

Pæſtum oppidum in Lucania bis in anno fructus quoſdã, & in his roſas parit. Virg. lib. 4. Georg. Biferiq́; roſaria Pæſti. Idem de roſa: Vidi Pæſtano gaudere roſaria cultu.

Pangæum quoque montem roſis feracem eſſet decet Plinius lib. 21. cap. 4.

Abundat & Campania optimis roſis, quibus præcipua dignatio. His Plinius addit Præneſtinam & Mileſiam. eſt etiam Cyrenis odoratiſsima roſa.

Reſina.

Reſina humor eſt fluens ab arboribus, etiam in eiſdem reſidens. Plautus Aegyptiam probat in Marcatore dicens: Reſinam ex melle Aegyptiam uorato, ſaluum feceris.

Raphanis.

Raphanus herba eſt ſeu radix comeſtibilis, tã frequẽs & nobilis

bilis apud Delphos, ut ex auro dicaretur, Beta ex argẽto, Rapũm ex plumbo. Aequat in Germania infantum puerorum magnitudinem. In Aegypto Raphani ſparguntur nitro, ubi ſunt ſuauitate præcipui.

Laciadæ quoq; populi Atticæ raphanorum habent copiam. Apud eos moris erat, ut qui fuiſſet in adulterio deprehenſus, ignominioſas pœnas daret, impactis in pudẽdam corporis partem raphanis, qui ibidem creſcunt mira magnitudine.

Rapis.

Plinius lib. 18. dat palmã rapis, in Nurſino agro naſcentibus.

Reſeda.

Reſedam herbam collectiones, inflammationesq; decutiẽtem habet Ariminum magno prouentu.

Riuis.

Methone urbs riuis abundat. Seneca in Troade: An frequens riuis leuibus Methone?

Serpentibus.

OPhiuſa inſula dicta eſt à multitudine ſerpentum. Ophis enim Græcè ſerpentem ſignificat. Vnde Ophiogenæ populi in Helleſponto, qui ſerpentum ictus tactu leuant, & impoſita manu, corporis uenena extrahunt.

Mauritania. Horatius: Nec Mauris animo mitior anguib'.

Libya. Syllius: Terga damus, Libycisq; parem non eſſe fatemur Anguibus Auſoniam.

Africa. Horatius lib. 1. Ser. Canidia afflaſſet peior ſerpentibus Afris.

Sinueſſa urbs Campaniæ. Ouid. lib. 15. Vulturnus, niueisque frequens Sinueſſa colubris.

Cinyphs fluuius eſt Libyæ inter duas ſyrtes, capris & ſerpẽtibus abundans. Pamphilus: Affer Cinyphii caput colubri.

Candei populi oriẽtales ſerpẽtib' ueſcũtur. Vnde & Ophiophagi uocantur. Neq; eſt alia regio earum fertilior. Plinius.

In India ſerpentes in tantam adoleſcunt magnitudinem, ut ſolidos hauriant ceruos, taurosq;.

Tanti ſunt & apud Rhindacum amnem in Ponto, ut ſuperuolantes, quamuis altè, perniciterq;, alites hauſtu raptas abſorbeant.

Conſtat apud Bragadam fluuium ſerpentem centum & uiginti pedum longitudinis à regulo interfectum. Quod eſt argumentum maximos ibidem naſci.

Sulphure.

Nascitur (inquit Plinius) sulphur in insulis Aeoliis, inter Siciliam & Italiam. Sed nobilissimum in Melo insula. In Italia quoq; inuenitur in Neapolitano, Campanoq; agro, & collibus, qui uocantur Leucogabi. Volaterranus ait nunc fossile sulphur esse in agro Volaterrano. Nar quoq; fluuius aquas habet Sulphureas. Ausonius: Flumininibusq; Italis praeponens sulphureus Nar.

Segetibus.

Apud Cinyphem Libye fluuium magna est frugum copia. Vnde Ouid. Cinyphiae segetis citius numerabis aristas.

Multis testimoniis constat Libyam & Africam segetibus abũdare. Mantuanus in Syluis, Vbi Libycae segetes, ubi Gnosia Vina. Ouid. lib. 4. de Ponto: Africa quot segetes, quot Tmolia terra racemos. Ab hac rerum copia, Cererem Argi Libyssam uocant, autore Festo.

Gargarus mons Phrygiae. Ouid. Gargara quot segetes, quot habet Methymna racemos.

Scaris piscibus.

Scaros pisces habet Carpathium mare. Horatius: Non me Lucrina iuuerint conchylia, Magis'ue Rhombus, aut Scari: Si quos Eois intonata fluctibus, Hyems ad hoc uertat mare. Eois fluctibus dixit, id est, Orientalibus, propter mare Carpathium. Hunc piscem Optatus Helipertius praefectus clasis sub Claudio principe, è Carpathio aduexit. Numeratur autem inter cibos electiles. Varro apud Gellium testis est Scaros Cilices omniũ esse praestantissimos.

Sagittis.

Sequentia loca incolas habuerunt peritissimos sagittarum. Creta. Virgilius in Cyri, Attica Cretaea sternebat rura sagitta.

Lycia. Virgilius lib. 8. Ille mihi insigné pharetram, Lyciasq; sagittas Discedens, pharetramq; auro dedit intertextam.

Cydon urbs Cretae. Statius lib. 7. Theba. Cydonaeas anteibãt gesa sagittas.

Gortyna. Luca. libro 6. Dictaea procul ecce manu Gortynis arundo. Idem: Nec Eois peior Gortyna sagittis.

Dicte. Syllius lib. 13. Dictaea per auras Tranat, & in medium perlabitur urbis arundo.

Parthia. Mantuanus in Alphonso: Nec Parthica tanto Agmine per coeli nubem se fundit arundo. Hac ratione Catullus

Part

Parthos uocat ſagittiferos.

Erithra, ſeu Erithræ. Sidon. Fortè ſagittiferas Euam populatus Erithras. De Orictalibus populis Val. Flaccus lib. 5. Quos neq; Iber, neq; tuta ſuis aurora ſagittis Suſtinet. Per auroram intelligit Orientales.

Sariſsis.

Sariſſæ dicuntur haſtæ Macedonum. Ouid. lib. 12. Qui clypeo gladioq;, Macedoniaq; Sariſſa. Lucan. lib. 8. Primi Pellæas arcu fregere Sariſſas.

Smaragdis.

Smaragdo gemma uiridi, & oculorum aciem recreante abundant Erithra, & Scythia. Claudia. Inter Erithræos ſurgentia colla ſmaragdos.

Reperitur etiã in India, & Cypri ærifodinis. Plinius ait Aegyptiorũ, Scythicorumq; ſmaragdorũ tantam eſſe duritiem, ut nequeant uulnerari. Ait & Scyticos omnium eſſe nobiliſsimos.

Siſtris.

Siſtrum tinnulum eſt inſtrumentum ab Aegyptiis repertũ, quo utebantur in ſacris Iſidis, unde Siſtrati Aegyptii dicuntur. Mart. Linigeri fugiunt calui, ſiſtrataq; turba. Ouid. lib. 3. Eleg. Quid nunc ſacra iuuant, quid nunc Aegyptia proſunt Siſtra?

Saccaro.

Saccarum dicitur mel in arundinibus collectum inſtar gummi candidum, & dẽtibus fragile. Saccarum autem fert Arabia, ſed laudatius India.

Stanno.

Caſsiterides decem ſunt inſulæ in Hiſpania, ex quibus effoditur Stannum, quod Caſsiterum appellatur. Diodorus ait uenam ſtanni eſſe in Britannia, iuxta Helenum promontorium, quod nunc Cornubiam uocant.

Saxis.

Mantuanus Apeninum ſaxoſum, Pamphilus Ceraunia ſcopuloſa, Calentius Pelion lapidoſum uocant, quòd eo loca ſaxis abundent.

De Eryce monte Siciliæ. Seneca in Medæa: Quæcunq; generat inuius ſaxis Eryx.

Stamine.

Pergamus Attali regia, Memphis, & Babylon urbes ingenioſę fuerũt in texẽdis ſtaminib⁹. Politianus in Ruſt. Textile nec tenero ſubtegmine fulgurat aurũ, Spirantes referẽs uul-

tus, quæ Pergamos olim Artifici descripsit acu, quæ stamina Memphis, Quæ Tyros & Babylon radio pinxere sonanti.

Sale, & Salinis.

Hammanientes Cyrenaicæ regionis populi domos sale montibus suis exciso, ceu lapide construunt.

Sunt etiam in **Saxonia** Salinæ uberrimæ, & argentifodinæ ab Othone primò inuentæ.

Alos urbs Achaiæ, à sale ibidem reperto meruit nomen.

In **Ormeno** monte Indiæ quum sal eruitur, & instar lapidũ cæditur, fertur postea renasci mira ubertate.

Apud **Cyprum** sal hammoniacum dicitur, quod in arena reperitur.

Bisuntium, urbs est Burgundiæ, in cuius agro duo sunt fontes, alter aquæ dulcis, alter undè sal igne densatum conficiunt, candore præstans, & maximum eius gentis uectigal.

Tarentini sale abundant candidissimo, atq; fossili, quẽ Plinius ait esse omnium suauissimum.

Apud **Bactros** amnis Ochus, & Iaxartes ex appositis montibus deferunt salis ramenta.

Sunt & in **Africa** lacus turbidi salem ferentes.

In **Carris** Arabię oppido muros domosq; massis salis faciũt, aqua ferruminantes.

Salicibus.

Ameria urbs Vmbriæ fuit quondam salicibus ferax. Verg. Atq; Amerina parat lentæ retinacula uiti.

Setabo.

Setabum genus est lini, sudariis aptissimi, & tenuitate præcipui, quo abundat Hispaniæ urbs **Setabis** nomine. Catullus: Nam sudaria Setaba ex Iberis miserunt mihi muneri Fabullus & Verannius.

Sparto.

Spartum herba est in **Hispania** frequẽs, qua optimum etiam conficitur linum. Strabo ait in Hispania campum esse **Spartarium**, à Sparti multitudine nuncupatum.

Scombris.

Scombraria insula est, uel promontorium contra Africam, scombris piscibus abundans. Vnde nomen tractum.

Saliunca.

Saliuncam herbam breuem & foliosam multæ suauitatis gignit **Pannonia**, & **Norica**.

Suib

Suibus.

Sues in Arcadia adeò ſaginantur, ut Plinius ſcribat Soricem in corpore cuiuſdam præpinguis nidificaſſe.

Struthiocamelis.

Struthiocameli aues ſunt in Africa, & Aethiopia, tantæ magnitudinis, ut altitudinem hominis inſidentis equo ſuperēt, & celeritate uincant.

Salmonibus.

Salmo fluuiatalis in Aquitania, præfertur marino.

Sampſuco.

Sampſucus herba eſt Mitylenis plurima, qua optimum conficitur oleum, quod Sampſucinum dicitur.

Speculis.

Optima ſpecula olim fiebāt Brunduſij, ſtāno & ære mixtis. Autor Plinius.

Signis.

Rhodi LXXIII. milia ſignorum fuiſſe, Mutianus apud Plinium teſtis eſt.

Sinopide pigmento.

Sinopis primùm inuenta eſt in Ponto, Inde nomen à Sinope urbe. Naſcitur in Aegypto, Balearibus, Africa, ſed optima in Lemno & Cappadocia.

Siliqua.

Siliqua arbor naſcitur frequens in Syria, Ioniaq́ꝫ, & circa Gnydon, atq; in Rhodo ſemper comantibus foliis.

Syluis.

Mare rubrum, & totus Orientis Oceanus refertus eſt ſyluis.

Tylos quoq; inſula maris Perſici, quà ſpectat Orientem.

Subere.

Suber præcipuè naſcitur circa Elidem, aut Spartam. Plinii temporibus naſcebatur in Italia.

Scirpis.

Mauri mapalia ſua tegunt ſcirpis, tanta eorum multitudine affluunt. His & nautæ in Pado uelificant.

Stipulis.

In Leborino Campaniæ agro tanta eſt ſtipularum craſsitudo, ut eis ligni uice utantur.

Serpillo.

Plin. lib. 19. ait, montes Thraciæ ſcatere ſerpillo.

Spong

Spongiis.

Spongiæ mollissimæ sunt circa Lyciam, In Hellesponto asperæ, Densæ circa Malæam.

Aliis rebus.

Sarcocollam paruæ arboris lacrymam habet Persis.

Sandaracam pigmentum, Topazos siue Topazonos rubri maris insula. Selenitem gemmam Arabia. Sesamum frugem India. Syroperdicem auem perdice minoré, Antiochia. Synthicen herbam Bœotia. Stœchadem herbam odoratam Stœchades insulæ.

Syderitem gemmam Arabia. Silurum piscẽ Nilus. Scorpiones, Africa.

Terebinthis.

ORicos, seu Orithos ciuitas est iuxta Epyrum, abundans Terebintho arbore, quę propterea uocatur Orithia. Verg. lib. 10. Inclusum buxo, aut Orithia Terebintho Lucet ebur.

Syria quoq; habet Terebinthum, maximè in Damasco.

Talpis.

Talpis scatet tota Bœotia, præterquàm Coronea urbs, ubi nec gignuntur, nec allati uiuunt.

Plinius ait talpas in Orchomeno cuncta subruere.

Thure.

Sabæa regio Arabiæ, & tota ferme Arabia abũdant thure. Plinius: Sabæi Arabum propter thura clarissimi. Val. Flac. li. 6. Argon. Hac quoq; thuriferos felicia regna Sabæos. Vergilius lib. 1. Aeneid. Centumq́; Sabæo Thure calent aræ. Idem: India mittit ebur, molles sua thura Sabæi.

Minæi Arabiæ populi, primi commercium thuris fecere, maximeq́; exercent.

Abundat etiam thure Panchaia regio Arabiæ. Lucr. lib. 2. Araq́; Panchæos exhalat propter odores.

Thure quoque nobilis est Libanus, mons Phœniciæ. Ausonius: Florum spirat odor, Libani ceu montis honor thus.

Topazio.

Topazio lapide precioso abundat Topazios insula maris rubri, à qua & nomen sumpsit. Reperitur & in Arabiæ insula, quæ Chytis uocatur.

Testudinibus.

Scribit Plinius in Taprobane insula tãtam plerisq; in locis testudinum reperiri multitudinem, ut earum superficie contegan-

tegan

tegantur habitantium familiæ.

In Carmaniæ angulo sunt Chelonophagi(inquit Plinius) testudinum superficie casas tegentes, & carne uescentes. Sũt & in Africa plurimæ.

Testudines tãtæ magnitudinis habet Indicum mare, ut singularum superficie habitabiles casæ integantur, atque inter insulas rubri præcipuè maris, his nauigent cymbis.

Troglodytæ cornigeras habent, ut in Lyra annexis cornibus latis, sed mobilibus, quorum in natãdo, remigio se adiuuãt.

Tædis.

Tæda arbor, nuptiis quondã sacra frequẽs est in Calabria.

Thapsia.

Thapsia ferula syluestris, nomen sumpsit à Thapso insula. in qua abundat.

Tigribus.

Reperiuntur tigres in India apud Prasios populos, magnitudine duplici, quàm sit Leo. Iuuena. Indica Tigris agit rabida cum Tigride pacem.

Sunt & frequentes in Hyrcania, & Armenia, quæ propterea Hyrcanæ & Armeniæ dicũtur à poëtis. Vergilius: Daphnis & Armenias curru subiungere Tigres Instituit.

Dicuntur & Gangeticæ à Gange. Ouidius lib. 6. Meta. Nec mora traxit Ityn, ueluti Gangetica ceruæ Lactentem fœtũ per syluas Tigris opacas.

Eadem ratione dicuntur Caucaseæ, à Caucaso monte Scythiæ. Syllius: Caucaseam lustrans uirgato corpore Tigrim.

Et Caspiæ, à Caspia Scythiæ regione. Claud. Si tu sancta Ceres, & te non Caspia tigris Edidit.

Parthicæ à Parthia. Idem: Quem Parthica tigris uelat.

Prope Niphatem Scythiæ fluuium sunt etiam tigres. Sido. Aut ut Tigriferi pharetrata per arua Niphatis.

Tarandis.

Tarandum animal tauri magnitudine, & pelle uersicolore (qua scuta fiunt) fert Scythia.

Torsionibus.

Torsio piscis est similis Delphino, præterquam rostro. Hunc gignit mare Ponticum.

Thrissis piscibus.

Thrissas in Tyberi fluuio laudatissimas reperiri scribit Plinius. Has in Aegypto circa Meroæ stagnum, coloni flebi-

libus

libus numeris escæ uice deceptas expiscantur.

Thynnis.

Strabo ait Thynnos pisces miræ magnitudinis in Hispania reperiri, eosq; glande uesci prodit.

Thriciis.

Thriciæ pisces sunt frequentes in Istro, ex quo quum in mare uenerunt nunquam postea remeant.

Thymallo.

Thymallum piscem magnitudine cubitali gignit Ticinus Italiæ fluuius.

Tuberibus.

Tubera poma, seu cibi in magnis olim deliciis fuerunt. Asiæ nobilissima extitere circa Lampsacum, & Alopeconesum. Græciæ uerò circa Elidem. Præstant Africana. De his Martia. Rumpimus altricem tenero de uertice terram Tubera: Boletis poma secunda sumus.

Tela.

Ausonius telam cõmendat Persicam, ubi ait: Laudet Achæmenias Oriẽtis gloria telas, Molle aurũ palliis Gręcia texe tuis.

Commendatur Aegyptia ob pręcipuam lini bonitatem, uel quòd multis liciis (quæ polymita dicuntur) texere docuerint. Lucanus lib. 10. Vt mos est Phariis miscendi licia telis.

Setabis urbs Hispaniæ tela claruit. Syllius lib. 3. Atq; altrix celsa mittebat Setabis arce, Setabis & telas Arabum spreuisse superbas Et Pelusiaco filum componere Nilo.

Tauris.

Clitumnus fluuius est Vmbriæ, cuius aqua pota candidos boues (qui ibidem sunt frequentes) reddit. Statius lib. 1. Syl. Aut præstent niueos Clitumna noualia tauros.

Meuania oppidum est Vmbriæ, Clitumno fluuio propinquum, ferax taurorum & armentorum. Lucan. lib. 1. Est qui tauriferis ubi se Meuania campis Explicat.

Taxus.

Taxus arbor est feralis, baccas proferens uenenatas, à qua toxicum uelut taxicum appellatur. Frequens est in Hispania & Corsica. Vnde Vergilius: Sic tua Cyrneas fugiant examina taxos. Plinius ait, Arcadiæ taxos tam præsentis esse ueneni, ut si quis sub iis dormiat, cibum'ue capiat, statim moriatur.

Tapetibus.

Alexandria & Assyria tapetibus claruerunt, qui inde

Assyrii

Assyrii & Alexandrini uocantur. Statius lib. 2. Thebaid. Fuderat Assyriis extincta tapetibus alto Membra thoro.

Thermis.

Baiæ ciuitas est Campaniæ, in cuius agro calidæ sunt aquæ ad uoluptatem, & uarios morbos aptissimæ. Vnde & thermæ Baianæ celebratæ sunt.

Tragoni, & Trogete.

Tragonis, seu Rhagion, herba nascitur in Creta tantùm insula in maritimis, Iunipero similis, & semine, & folio, & ramis.

Trogetes arbor nascitur in inferiore Cyrenaicæ parte.

Thymo.

Thymus, seu Thymum, herba est apibus gratissima, qua abũdant Hybla & Hymettus, Vergil. in Buc. Nerine Galatæa, thymo mihi dulcior Hyble. Mart. lib. 5. Hyblæis madidas thymis placentas.

Tritico.

Plinius ait Bizantium Africę campum centenos quinquagenos tritici modios reddere, aitq; missa Augusto ex uno grano quadringenta paucis minus germina, & CCCXL. stipulas Neroni ex uno grano.

Cum centesimo quidem & Leontini Siciliæ campi fundũt, Sunt imprimis feraces tritici tota Betica & Aegyptus.

Tribulis.

Thracia tantam habet tribulorum copiam, ut eorum foliis equos saginent, qui ad Strymona habitant.

Tragelaphis.

Tragelaphi animalia iuxta Phasim Colchorum amnem, nec alibi nascuntur.

Turdis.

Idem ait Turdos frequentes in Germania cerni, maximè hyemis tempore.

Vasis.

HAbet Samos insula figulinum lutum, conficiendis uasis (quæ in æsculentis laudantur) aptissimum. unde Tibullus libro 2. At tibi læta trahant Samiæ conuiuia testæ.

Cumæ quoq; ciuitas Campaniæ uasis olim terreis gloriabatur. Idem Tibullus: Fictaq; Cumana lubrica terra rota.

Corinthus urbs Græciæ, prima toreumatum, uasorumq; luxuriam cõmenta est, quæ Corinthia propterea dicuntur, & eorum amatores Corinthiarii Suetonius in Augusto: Pater argen-

tarius,ego Corinthiarius.Statius:Aeraq; ab Isthmiacis auro potiora metallis.

Venenis,& herbis uenenatis.

Abundat uenenis, & herbis ueneficis **Thessalia.** Tibullus lib.2. Quicquid & herbarũ Thessala terra dedit. Propertius li.1. Et bibere è tota toxica Thessalia.Luca.lib.6.Thessala quinetiã tellus herbasq; nocentes Rupibus ingenuit. Ouid.libr.3. Nam mea Thessalico languent deuota ueneno Corpora.

Pontus quoq; ueneficis abundat herbis.Vergil.in Buc. Has herbas,atq; hæc Ponto mihi lecta uenena, Ipse dedit Mœris,nascuntur plurima Ponto.

Colchos, & Iberia sunt etiam feraces ueneni. Horatius: Herbasq;,quas Colchos & Iberia Mittit uenenorum ferax.

Scythia. Statius lib.4.Thebaid. Et Scythicis quoties armata uenenis Colchis aget.

Athrax urbs est Thessaliæ, itidem ueneni ferax. Valerius Flaccus lib.6.Argon.Quamuis Athracio Lunam spumare ueneno Sciret.

Citea urbs fuit Colchorum, ueneficiis famosa. Propertius lib.1.Tunc ego crediderim uobis & sydera, & amnes Posse Citæinis ducere carminibus. Vnde & maga Citæis ab eodem uocatur lib.2.ubi ait: Non hic herba ualet, non hic nocturna Citæis,Non per Medeæ gramina cocta manus.

Phasis fluuius Colchorum.Ouid.Quid te Phasiacæ iuuerũt gramina terræ?

Vellere.

Seres populi sunt orientales, apud quos arbores sunt,non folia solùm,sed lanam quoq; tenuissimam proferentes, ex quarum frondibus,caniciem depectunt aqua perfusam,& ex uellere uestimenta conficiunt,quæ uocantur Serica.Vergil.lib.2. Geor. Velleraq; ut foliis depectũt tenuia Seres.Propertius lib.1.Quid releuant uariis Serica textilibus?

Miletus urbs Ioniæ, Lanarum & uellerum præstantia, magnam quoq; meruit laudem. Martial. Nec Miletus erat uellere digna tuo.Horatius lib.1.Epist. Alter Mileti textam cane peius & angue Vitabit chlamydem.Vergil.lib.3. Georgi. -Quamuis Milesia magno Vellera mutentur,Tyrios imitata colores.

Vestibus.

In **Pellene** Achaiæ ciuitate diuersæ uestimentorum formæ fieri consueuerunt. Vestes Pellenicæ adeò nobiles fuerunt, ut

in Iu

in Iunonis ludis ac certaminibus, uictori Lacerna Pellenica premii uice daretur.

Vlmis.

Pteleō urbs Thessaliæ, nomē habuit ab ulmorū frequētia.

Vitulis.

Sunt qui uelint Italiam à taurorū, boum, uitulorumq; multitudine & præstantia nominatam. Græci enim (inquit Gellius) Italos uocant uitulos.

Vrbibus.

In Creta insula centū fuerunt urbes. Ouid. lib. 6. Fama noui centum Cretæas forsitan urbes Implesset monstri. Idem in Epistol. Non ego te Crete centū digesta per urbes Aspiciam.

Aegyptii regnante Amasi uiginti milia urbiū habitauerūt.

In Bactrianis mille urbes fuerūt, In Italia septingentæ.

Tarraconensis Hispania continet oppida CCXCIII.

Polybius scribit trecentas Celtiberorum urbes à Tiberio Graccho expugnatas.

Viuariis.

Viuaria animalium (inquit Volaterranus) ad tria milia in tota Britanniæ insula cernuntur.

Vrtica pisce.

Vrtica piscis adhærens scopulis frequens est in Chalcide Euboiæ.

Vnguentis.

Vnguētum Rosaceum optimum est apud Phaselidē, Neapolim, & Capuam: Crocinum in Cicilia, & Rhodo: Nardinum, apud Tarsum: Oenanthinum & Omphacinum apud Cyprū: Adramictinum, Amaranthinum, Coum, Melinum, Metopium, Mendesium, in Aegypto: Iridis optimum apud Elidem. Fuit & Agathusa insula unguento nobilis, una earum, quæ Sporades dicuntur. Item Syria. Propertius libro 2. Quum dabitur Syrio munere plenus onyx.

Antiquitus laudatissimum fuit unguentum in Delo insula. Terrarum omnium accommodatissima unguentis est Aegyptus. Ab ea Campana est proxima copia rosæ. Bathylli populi, Cyprii, Cyxiceni, Corinthii, unguentis madent.

Vrsis.

In Mysia ursi sunt albi tanto infecti ueneno, ut canes uenātes solo afflatu perimant.

Apud Rhoxolanos & Lituanos maximi capiuntur ursi, qui mansuefacti regibus sunt in deliciis:

Vris.

Vri animalia sunt magnitudine tauri, quæ in Germaniæ syluis reperiuntur.

Vlulis.

Vlulæ in Borsippa, Assyriæ ciuitate, miræ magnitudinis, ac cibo expetitæ inueniuntur.

Ventis.

Gonoëssa, Aetoliæ ciuitas, perpetuis uentis agitatur. Seneca in Troade, An carens nunquàm Gonoëssa uento.

Vnionibus.

Vniones gemmæ reperiuntur in Gange. Mantuanus: Vnioq; ingenti candens Gangeticus orbe.

Vitro.

Plinius ait Sidonem uitri officinis quondam fuisse nobilẽ. Idem lib. 5. Sidonem uocat uitri artificem.

Vitra fiunt in India è crystalo. Et ob id nullum comparatur Indico.

Vnedonibus.

Iuba apud Plinium testis est Vnedones arbores esse in Arabia quinquagenûm cubitorum altitudine.

Vicis.

Habuit insula Taprobane uicos 700. quos pagos dicimus.

Vulturibus.

Vultures nõ aliorsum dicũtur Caucasei, quàm quòd in Caucaso abundent. Vergilius in Buc. Caucaseasq; refert uolucres, furtumq; Promethei. Hinc orta poëtarũ fabula de Prometheo, quem ibidem rodi à uulture fabulantur.

Vlua.

Padusa fluuius Rauennæ uicinus plurimũ habet uluæ. Mãtuanus: Et uluiparæ tellus uicina Padusæ.

Vino, & uitibus.

Tmolus mons Lydiæ, Falernus, & Massicus Campaniæ, Aulon Calabriæ, optimo abundant uino. Tmolus: Syllius libro 7. Atque ex illo tempore diues Tmolus. Ouidius libro 6. Metamorpho. Deseruere sui nymphæ uineta Tmoli. Falernus. Varro: Quod far comparandum Campano? Quod triticum Appulo? Quod uinum Falerno? Tibullus: Nunc mihi fumosos ueteris proferte Falernos. Massicus: Horatius, Est qui

qui nec ueteris pocula Maſsici. Vergilius lib.7. Vertunt felicia Baccho Maſsica. Aulon: Horatius, Et amicus Aulon Fertilis Baccho minimum: Falernis Inuidet uuis. Martialis: Nobilis & lanis, & Baccho fertilis Aulon, Det pretioſa tibi uellera, uina, mihi.

Gaurus quoq; mons Campaniæ, ui[illegible]m habuit laudabile, ut Falernus.

Commendatur & uinũ Lesbium. Propertius lib.1. Lesbia Mentoreo uina bibas opere. Horatius: Hic innocentis pocula Lesbii Duces ſub umbra. Ariſtoteles (ut ſcribit Gellius libr.12.) ægrotans guſtato uino Rhodio, inquit, Firmum hercle uinum, & iucundum. Deguſtato inde Lesbio, Vtrumq;, inquit, oppido bonum, ſed ſuauius Lesbium.

Methymna ciuitas fuit in Lesbo, uini bonitate nobilis. Verg. lib.2. Georg. Quã Methymnæo carpit de palmite Lesbos. Syllius lib.7. Ac Methymna ferax, Latiis ceſſere Falernis.

Cæcubum oppidum Campaniæ commendat etiam uini bonitas. Martialis: Cæcuba Fundanis generoſa coquuntur amicis. Hora. Cæcubum, & prælo domitam Caleno Tu bibes uuã.

Fuit & in Caleno urbe Campaniæ uinum generoſum. Iuuenalis: - Quæ molle Calenum Porrectura uiro miſcet ſitiente Rubetam.

Formiæ urbs iuxta Caietam, antiqua Læſtrygonum ſedes, fuit nobilis uino. Hora. Mea nec Falernæ Temperent uites, neque Formiani Pocula colles.

Setina urbs Campaniæ ſuperbit etiam uini bonitate. Martialis lib.4. Tu Setina quidem ſemper, uel Maſsica ponis.

De Surrento Campaniæ oppido, Martialis: Surrentina bibis, nec Myrrhina picta, nec aurum Sume, dabunt calices hæc tibi uina ſuos.

Habuit & prædulces uuas Alba urbs Italiæ. Martialis: Hoc de Cæſareis mitis uindemia cellis Mittit, Iulæo quæ ſibi monte placet.

Fundanum etiam commendatur à Fundis oppido Campaniæ. Martial. Hæc Fundana tulit felix Autumnus opimi.

Meſſana urbs Siciliæ, à Mamertinis Campaniæ populis habitata optimum ferebat uinum. Martialis: Amphora Neſtorea tibi Mamertina ſenecta Si detur, quoduis nomen habere poteſt. Plinius: Quartum curriculum obtinuere publicis epulis à diuo Auguſto Mamertina, circa Meſſanam in Sicilia genita.

Chios insula maris Aegei, & Aruisium in ea promontorium laudantur uini præstantia. Syllius lib.7. Et Ambrosiis Aruisia pocula succis.

Veientum Ethruriæ oppidũ. Horat. Qui Veientanũ festis potare diebus. Martia. lib.2. Veiẽtana tuam si domat uua sitim.

Aminæi populi fuerunt, ubi nunc est Falernus, quorum regio Aminæa dicebatur uini feracissima. Verg. li.2. Georg. Sunt & Aminææ uites firmissima uina.

Thasus insula maris Aegei uinum habuit laudabile. Verg. lib.2. Georgic. Sunt Thasiæ uites, sunt & mareotides albæ.

Mareotis pars Aegypti itidem. Horat. Mentemq; lymphatam Mareotico Redegit in ueros timores. Statius lib.3. Syl. Sparsit Tyrrhenæ Mareotica uina Mineruæ. Hoc uinũ durat in longam uetustatem.

Naxos insula maris Aegæi, à fertilitate uini Dionysia dicta est. Vnde Pontanus uitigenã eam appellat, dicens: Hãc post uitigenæ spaciantem littora Naxi, Bacchicam Statius lib.4. Achil. Lemnos, & à tergo decrescit Bacchica Naxos.

Maronæa urbs Ciconum laudata est uino, quo Vlysses inebriauit Polyphemum. Tibullus: Victa maronæo fœdatus lumina Baccho.

Methone quoq; urbs in Thracia, nomen habuit à uini copia. Nam Methin Græci ebrietatem uocant.

Tarraco in Hispania, etiam uino claruit. Syllius lib.3. Dat Tarraco puben Vitifera, & Latio tantum cessura Lyæo.

Vina apud Græcos celebrata fuere Prannium Cereri sacrum, Chium, Thasium, Lesbium, Creticum, & apud Syracusanos Polium, Coum, deniq; & Rhodium.

Celebrãtur & alia pleraq; loca uini bonitate, quæ omnia longum esset recensere. Propterea summatim subiiciamus, quod in compendium redegimus ex Plinio lib.14. cap.10. Augustus (inquit) Setinũ prætulit cunctis. Antea Cęcubo erat generositas in palustribus populetis. Secunda nobilitas agro Falerno. Nascitur Gauranum in summis collibus, mediis Faustinum, imis Falernum. Albanæ uuæ sunt prædulces. Surrẽtina in uineis tantũ nascuntur, conualescentibus maximè probata propter tenuitatem, salubritatemq;. Nam quæ spissa sunt, nõ adeo prosunt morbis. Surrentino medici nobilitatẽ dabant. Certant Massica ęquè ex monte Gaurano. Præponuntur Calena, & quæ in uineis arbustisq; nascuntur, Fundana. Augustus probauit Mamertina,

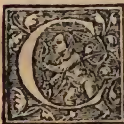
circa

circa Messanā Siciliæ genita. Potulana ab autore dicta etiā laudantur, Retica Falernis tantum posthabentur à Vergilio. Hetruriæ palmam Luna habet, Liguriæ Genua, inter Pyrenæū Alpesq; Massilia. Hispaniarum Laletana, copia nobilitantur. Elegantia uerò Tarraconensia, atq; Lauronesia, & Balearica ex insulis, Italiæ primis conferuntur. In summa gloria fuere Thasiū, Chiumq;. Ex Chio, quod Aruisium uocant. Item Lesbium, quod sponte naturæ suæ mare sapit. Gratia est & Clazomenio.

Quid autem de Gallicis dicendum? De quibus ueteres nihil ferè scriptum reliquerūt, ne alienæ gentis gloria suā ipsi deprimerent. Existimabant, fuliginē, & tenebras suis inductū iri, si de nostratibus uerba facerent. Sciebant enim terrā Gallicā populi uirtute omniū præstantissimā, uini quoq; gloria non esse inferiorē, imò & feliciorē multò. Propterea hoc uelut conniuentes prætermiserunt: quum tamen sit in confesso Belnēsibus, Niuernis, Andegauensibus, Aurelianis, Parrhisinis meliora non reperiri, etiam si exotica omnia conferre libeat.

Sed iam nostræ copiæ finem faciamus. Nam tametsi cursim omnia, & uelut per transennam attigerimus, remq; omnem leui (quod aiunt) brachio excusserimus, satis tamen hæc ipsis etiam literarum helluonibus fore confido. Quod si quis rem parum accurate dicat curatam, curet curiosius. Habebit saltem, ubi doctrinæ suæ, & eloquentiæ neruos exerceat.

LOCA DIVERSIS REBVS CARENTIA.

CONGRVVM uidetur, ut rerum copiam subsequatur penuria. Propterea paucis narrare constitui, quibus locis quæq; res desint, ut animi pascātur uarietate, quæ tantum uoluptatis cōsueuit parere, quantum ciborum diuersitas, mēsis. Sed iam hanc rumpamus glaciem, & iter aperiamus lectori.

Insula est Carthaginem uersus, Gauleegalata nomine, cuius terra Scorpionem dirum animal Africæ necat.

Dicuntur & in Clupea emori scorpiones.

Nilus unus omnium fluuiorum nullas expirat auras. Plinius.

Sigaros Arabiæ est insula, quam canes non intrant. Expositiq; circum litora, errando moriuntur.

Tentyræ insulæ Crocodili non adnatant, olfactuq; incola-

rum, ſerpentes fugantur.

Ceruos Africa propemodū ſola non gignit, nec etiā urſos.

Aſinis (quòd ſint frigoris impatientes) carent Pōtus, & Scythia regiones frigidiſsimæ.

In Arabia Suillum genus non uiuit in ullo genere, maximè in regione Scænitarum populorum.

Muſtellæ in Bœotiam Lebadiam illatæ, ſolū ipſum fugiūt.

In Ithaca lepores illati moriuntur extremis quidem in littoribus.

In Ebuſo, Cuniculi non ſunt.

In Olympo Macedoniæ monte non ſunt lupi. Lupos quoque non gignit Anglia, nec aliunde aduectos nutrit.

In Creta inſula non ſunt uulpes, nec urſi, nec ullum omnino maleficum animal præter Phalangium. Item non ſunt Cerui, nec apri, nec Attagenæ, nec Erinacei.

Plinius ait in Africa nec eſſe apros, nec ceruos, nec capreas, nec urſos.

Idem ait Cornicem nunquam Athenis aſpici.

Hirundines Thebarum tecta non ſubeunt, quoniam urbs illa ſæpius capta ſit. Nec Biziæ in Thracia cernuntur, propter ſcelera Theſei.

In Creta inſula non ſunt Noctuæ, & ſi qua inuecta ſit, emoritur. Rhodos aquilam non habet.

Larius lacus eſt Italiæ tranſpadanæ ad quem Ciconiæ non tranſmeant.

In Fidenate agro iuxta Romam, Ciconiæ, nec nidū faciūt.

Picus Martius negatur eſſe in agro Tarentino.

Perdices non tranſuolant Bœotiæ fines in Attica.

Nō eſt ulla auis in Pōto inſula, in qua ſepultus eſt Achilles.

Ceraſi in Aegypto, nulla cura unquam potuere gigni.

Hedera non naſcitur in India, niſi in monte Mero.

In Aegypto & Syria, reges inopia abietis, cedro ad claſſes feruntur uſi.

Magudaris non prouenit in Cyrenaica regione.

Thymum herbam apibus gratiſsimā non habet Archadia.

In Carina monte Cretæ, muſcæ non reperiuntur.

Templum quoq; Herculis, Romæ non ingrediebantur.

In Aegypto non naſcitur Hebenus arbor.

Tineæ in Thracia & Phrygia non naſcuntur.

India neque æs, neq; plumbum habet, ſed gemmis ſuis, ac

marga